

Pedagogicko- organizačné pokyny

na školský rok 2009/2010

Bratislava 2009

O B S A H

ÚVODNÉ SLOVO.....	4
1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY	5
1.1 Organizácia školského roka 2009/2010	5
1.1.1 Mimoriadne prerušenie obdobia školského vyučovania	5
1.1.2 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníkov základných škôl	6
1.1.3 Maturita	6
1.1.4 Medzinárodné merania.....	6
1.2 Všeobecne záväzné právne predpisy a koncepčné materiály	7
1.3 Pripravované všeobecne záväzné právne predpisy	9
1.4 Informácie k výchove a vzdelávaniu v školách a školských zariadeniach.....	9
1.5 Súťaže, projekty a programy	14
2 ŠKOLY.....	19
2.1 Všeobecné pokyny	19
2.2 Materské školy	21
2.3 Základné školy	22
2.4 Stredné školy	22
2.4.1 Stredné odborné školy.....	23
2.5 Výchova a vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.....	25
2.5.1 Všeobecné pokyny	25
2.5.2 Školská integrácia detí a žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami.....	27
2.5.3 Špeciálne školy, špeciálne triedy	31
2.6 Základné umelecké školy	33
2.7 Jazykové školy	33
3 ŠKOLSKÉ ZARIADENIA	33
3.1 Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia.....	33
3.1.1 Školský klub detí.....	33
3.1.2 Centrum voľného času a školské stredisko záujmovej činnosti.....	34
3.1.3 Školský internát.....	34
3.2 Špeciálne výchovné zariadenia	34
3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.....	35
3.4 Školské účelové zariadenia	38

3.4.1 Škola v prírode	38
3.4.2 Zariadenia školského stravovania	39
4 UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ	40
5 ĎALŠIE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A NEPEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV	41
6 CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE.....	43
7 ÚČINNOSŤ.....	44
Príloha č. 1 (súťaže)	45
Príloha č. 2 (program celoživotného vzdelávania).....	51
Príloha č. 3 (štrukturálne fondy)	53

ÚVODNÉ SLOVO

Vážení pedagógovia,
milí zamestnanci v oblasti školstva,

pred začiatkom nového školského roka Vám predkladáme Pedagogicko-organizačné pokyny. Prinášajú Vám základné informácie o jeho organizácii, novej legislatíve, ako aj údaje o školách a školských zariadeniach, súťažiach, projektoch či programoch. Verím, že budú užitočné nielen pre školy a školské zariadenia, ale pomôžu usmerniť aj prácu krajských školských úradov, Štátnej školskej inšpekcie, zriaďovateľov škôl a školských zariadení.

Kým v minulom roku bolo našou prioritou vypracovať a zaviesť do praxe nový zákon o výchove a vzdelávaní, teraz vstupujeme do ďalšej etapy reformného procesu. K tým ročníkom, v ktorých sa už vyučuje podľa školských vzdelávacích programov pribudnú tento rok druhý a šiesty ročník základných škôl, druhý ročník stredných škôl a osemročných gymnázií. Dôležité je, že do reformy obsahu vzdelávania sa už zapoja aj školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a materské školy.

Dlhodobým zámerom naďalej ostávajú nastavené zmeny a skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré by sa postupne malo odzrkadliť najmä v dosahovaní lepších výsledkov našich žiakov. Preto verím, že aj tento školský rok prinesie ďalšie pozitívne zmeny a nové skúsenosti.

Čoraz aktuálnejšou a naliehavejšou sa stáva aj otázka čitateľskej a matematickej gramotnosti. Mladých ľudí by sme sa mali snažiť pripraviť na to, aby sa vedeli vyrovnávať s nárokmi, ktoré na nich kladie spoločnosť založená na vedomostiach a súčasne v nich podnecovať zvedavosť a tvorivé myslenie. Aj tieto požiadavky nás nútia k vytvoreniu nového obsahu vzdelávania, zavádzaniu inovatívnych vyučovacích metód, ale aj účinnejších spôsobov získavania vedomostí a zručností.

Nový zákon o výchove a vzdelávaní vytvoril priestor pre širokú ponuku vzdelávacích príležitostí pre deti a žiakov a zároveň poskytuje väčší priestor na uplatnenie tvorivosti učiteľov. Je však iba prvou zo štyroch právnych noriem, ktorou sme na Slovensku začali uskutočňovať reformu vzdelávania. Jej súčasťou by mal byť aj zákon o pedagogických zamestnancoch, zákon o odbornom vzdelávaní a pripravovaný zákon o celoživotnom vzdelávaní.

V centre týchto zmien stojí práve učiteľ. Jeho miesto a úloha je v reformnom procese kľúčová a nenahraditeľná. Preto zákon o pedagogických zamestnancoch myslí na všetkých pedagogických aj odborných zamestnancov škôl a školských zariadení, ktorí sa svojimi činnosťami podieľajú na výchove a vzdelávaní. Podporuje ich kariérový rast a profesijný rozvoj, dbá o ich zdravotnú starostlivosť, sociálne zabezpečenie, regeneráciu či prevenciu pred nárastom agresie a násillia.

Vážení čitatelia, verím, že informácie, ktoré prinášame v tomto dokumente, Vám v nasledujúcich mesiacoch pomôžu orientovať sa v novej legislatíve a udalostiach školského roka 2009/2010. Viac sa dozviete na internetovej stránke Ministerstva školstva SR www.minedu.sk, Štátneho pedagogického ústavu www.statpedu.sk, Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania www.nucem.sk, Štátneho inštitútu odborného vzdelávania www.siov.sk, Metodicko-pedagogického centra www.mpc-edu.sk, ale aj na internetovom portáli www.modernaskola.sk či na stránkach Učiteľských novín.

Na záver mi dovoľte, aby som Vám zaželel veľa tvorivých síl, úspechov a elánu vo Vašej práci.

Ján Mikolaj
podpredseda vlády a minister školstva SR

1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY

1.1 Organizácia školského roka 2009/2010

Školský rok 2009/2010 sa začína 1. septembra 2009. Školské vyučovanie sa začína 2. septembra 2009 (streda). Vyučovanie podľa rozvrhu hodín sa začne 3. septembra 2009 (štvrtok). Školské vyučovanie v prvom polroku školského roka sa končí 29. januára 2010 (piatok). Klasifikačná porada za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára 2010. Školské vyučovanie v druhom polroku sa začne 2. februára 2010 (utorok) a končí sa 30. júna 2010 (streda). Klasifikačná porada za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna 2010.

Prázdniny	Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné	28 október 2009 (streda)	29.október - 30. október 2009	2. november 2009 (pondelok)
vianočné	22. december 2009 (utorok)	23. december 2009 - 8. január 2010	11. január 2010 (pondelok)
polročné	29. január 2010 (piatok)	1. február 2010 (pondelok)	2. február 2010 (utorok)

jarné	Košický kraj, Prešovský kraj	12. február 2010 (piatok)	15. február - 19. február 2010	22. február 2010 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	19. február 2010 (piatok)	22. február - 26. február 2010	1. marec 2010 (pondelok)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	26. február 2010 (piatok)	1. marec - 5. marec 2010	8. marec 2010 (pondelok)
veľkonočné	31. marec 2010 (streda)	1. apríl - 6. apríl 2010	7. apríl 2010 (streda)	
letné	30. jún 2010 (streda)	1. júl -31. august 2010	2. september 2010 (štvrtok)	

Poznámka: Prázdniny sú určené pre školy okrem materských škôl. O organizácii činnosti a prevádzke materskej školy počas školských prázdnin rozhoduje riaditeľ v spolupráci so zriaďovateľom, pričom rešpektuje oprávnené požiadavky zákonných zástupcov.

1.1.1 Mimoriadne prerušenie obdobia školského vyučovania

1. Ak dôjde v priebehu obdobia školského vyučovania k nepredvídanej udalosti, a to najmä živelnéj pohrome, epidémii alebo pandémie, alebo k iným závažným udalostiam, pri ktorých môže dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia detí, žiakov alebo zamestnancov škôl a školských zariadení, môže minister školstva Slovenskej republiky mimoriadne

prerušiť obdobie vyučovania v školách a prevádzku školských zariadení na nevyhnutné obdobie.

2. O mimoriadnom prerušení obdobia školského vyučovania a prevádzky v školských zariadeniach informuje Ministerstvo školstva Slovenskej republiky v hromadných oznamovacích prostriedkoch.
3. O spôsobe náhrady zameškaného vzdelávania počas obdobia mimoriadneho prerušenia školského vyučovania rozhodne riaditeľ školy, zameškané vzdelávanie sa nahradí v čase školských prázdnin, príp. v dňoch pracovného pokoja.

1.1.2 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníkov základných škôl

1. V školskom roku 2009/2010 sa uskutoční celoslovenské certifikačné testovanie žiakov 9. ročníkov základných škôl (okrem žiakov s mentálnym postihnutím) pod názvom Testovanie 9 – 2010 dňa 10. marca 2010 z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra. Za prípravu a metodické riadenie testovania zodpovedá Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej len „NÚCEM“). Za organizačné zabezpečenie priebehu testovania zodpovedá riaditeľ školy.
2. Náhradný termín konania Testovania 9 - 2010 a termín konania kompetenčného testovania žiakov 9. ročníkov základných škôl určí Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (ďalej len „MŠ SR“).

1.1.3 Maturita

1. Riadny termín maturitnej skúšky
Externá časť maturitnej skúšky a písomná forma internej časti maturitnej skúšky sa uskutoční v školskom roku 2009/2010 v dňoch:
 - 16. marca 2010 – v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra,
 - 17. marca 2010 – v predmetoch anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk,
 - 18. marca 2010 – v predmete matematika,
 - 19. marca 2010 – v predmetoch maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra.Za prípravu a metodické riadenie priebehu externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zodpovedá NÚCEM. Za organizačné zabezpečenie priebehu externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zodpovedá riaditeľ školy.
Termín konania ústnej formy internej časti maturitnej skúšky stanoví MŠ SR.
2. Náhradný termín maturitnej skúšky
Náhradný termín externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky sa uskutoční v dňoch 27. apríla – 30. apríla 2010 v závislosti od počtu žiakov prihlásených na náhradný termín v školách, ktoré určia krajské školské úrady.

1.1.4 Medzinárodné merania

1. V roku 2008 sa v 20 krajinách OECD a ďalších 4 partnerských krajinách uskutočnila prvá štúdia OECD venovaná učiteľom pôsobiacim na 2. stupni ZŠ a OGY – TALIS 2008. V závere roka 2009 NÚCEM zverejní národnú správu, ktorá bude obsahovať najdôležitejšie zistenia tejto štúdie.
2. V septembri 2009 sa začne príprava dvoch medzinárodných meraní výsledkov vzdelávania na 1. stupni ZŠ – PIRLS a TIMSS 2011. Overovanie nástrojov pre hlavnú štúdiu plánovanú v roku 2011 sa na Slovensku uskutoční v druhom polroku školského

roka 2009/2010 (v marci a apríli). Administráciu meraní IEA PIRLS a TIMSS v Slovenskej republike zabezpečuje NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými školami. Súčasťou výskumu sú aj dotazníky pre riaditeľov a učiteľov zúčastnených škôl a tried, ale aj rodičov žiakov, ktorí boli vybraní do vzorky. Výskumy IEA PIRLS a TIMSS sú zamerané na zisťovanie kľúčových kompetencií: čitateľskej gramotnosti žiakov (PIRLS), matematických a prírodovedných spôsobilostí (TIMSS).

3. V období 1998-2008 sa realizovala Druhá štúdia o informačných technológiách vo vzdelávaní SITES, ktorá patrí do projektov organizovaných Medzinárodnou asociáciou pre hodnotenie výsledkov vzdelávania (IEA). Výsledky poslednej etapy SITES2006 boli uvoľnené na publikovanie 5. marca 2008. Informácie zo všetkých troch etáp štúdie sú publikované na webovej stránke NÚCEM a MŠ SR. Národná správa bude publikovaná do konca roku 2009.

1.2 Všeobecne záväzné právne predpisy a koncepčné materiály

Od vydania Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2008/2009 (ďalej len „POP“) vstúpili do platnosti pre školy a školské zariadenia nasledujúce všeobecne záväzné právne predpisy, rezortné predpisy, metodické usmernenia a koncepcie:

Všeobecne záväzné právne predpisy:

- a) Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- b) Zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- c) Úplné znenie zákona č. 28/2009 Z. z. o telesnej kultúre,
- d) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 29/2009 Z. z.,
- e) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 305/2008 Z. z. o škole v prírode,
- f) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole,
- g) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním,
- h) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 314/2008 Z. z. o stredných školách a o zozname študijných odborov a učebných odborov, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania,
- i) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách,
- j) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 319/2008 Z. z. o uznávaní náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka,
- k) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole,
- l) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 321/2008 Z. z. o jazykovej škole,
- m) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách,
- n) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach,

- o) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole,
- p) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie,
- q) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 326/2008 Z. z. o druhoch a náležitostiach vysvedčení a ostatných školských tlačív vrátane spôsobov ich evidencie a uloženia,
- r) Vyhláška č. 444/2008 Z. z. o akreditačnej komisii pre oblasť telesnej kultúry a o Jednotnom vzdelávacom systéme odborníkov v športe Slovenskej republiky,
- s) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 649/2008 Z. z. zo 17. decembra 2008 o účele použitia príspevku na žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Rezortné predpisy:

- a) Metodické usmernenie č. 12/2008 zo 6.10. 2008 k realizácii nariadenia vlády Slovenskej republiky o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v predškolských zariadeniach a pre žiakov s povinnou školskou dochádzkou,
- b) Smernica č. 10/2008-R z 28. augusta 2008, ktorou sa určuje postup úhrady cestovných nákladov na dopravu žiakov základnej školy a základnej školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- c) Smernica č. 16/2008-R z 18. decembra 2008, ktorou sa určuje postup poskytnutia finančných prostriedkov zriaďovateľom škôl na mzdy a odvody do poisťných fondov asistentov učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo pre žiakov s nadaním,
- d) Smernica č. 2/2009-R z 15. januára 2009 o zrušení niektorých rezortných predpisov,
- e) Metodické usmernenie č. 9/2008-RI z 18. augusta 2008 k vykonaniu zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov vo veci úpravy názvov škôl a školských zariadení,
- f) Smernica č. 15/2008-R z 15. decembra 2008, ktorou sa upravuje postup Ministerstva školstva Slovenskej republiky a ďalších priamo riadených organizácií pri výbere materiálnych didaktických prostriedkov, ich autora, vydavateľa, výrobcu a edičná činnosť prostredníctvom edičného portálu,
- g) Metodický pokyn č. 1/2009-R na hodnotenie žiakov základnej školy,
- h) Metodické usmernenie č. 11/2008-R z 10. septembra 2008 pre plánovanie a zabezpečovanie evakuácie v školách a školských zariadeniach v Slovenskej republike,
- i) Metodické usmernenie č. 4/2009-R z 11. februára 2009 k zavedeniu jednotného postupu škôl, školských zariadení a vysokých škôl pri vzniku registrovaného školského úrazu a pri evidencii nebezpečných udalostí.

Koncepcie a stratégie:

- a. Koncepcia rozvoja domovov mládeže a zariadení školského stravovania,
- b. Aktualizácia Programu ozdravenia výživy obyvateľov SR,
- c. Národný program starostlivosti o deti a dorast,
- d. Národný program prevencie obezity,
- e. Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín,
- f. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania,

- g. Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v materských školách a na 1. stupni základných škôl (primárne vzdelávanie) v súlade s filozofiou materinský jazyk + 2,
- h. Národný akčný plán pre deti na roky 2009 – 2012,
- i. Plán realizácie úloh Národného programu duševného zdravia na roky 2009 – 2012,
- j. Implementácia stratégie vzdelávania vo finančnej oblasti a manažmentu osobných financií – Národný štandard finančnej gramotnosti pre jednotlivé stupne dosiahnutého vzdelania,
- k. Koncepcia environmentálnej výchovy a vzdelávania na všetkých stupňoch škôl v Slovenskej republike a v systéme celoživotného vzdelávania a na ňu nadväzujúci Akčný plán výchovy a vzdelávania k TUR v SR,
- l. Akčný plán k stratégii informatizácie regionálneho školstva.

1.3 Pripravované všeobecne záväzné právne predpisy

V súčasnosti sa pripravujú nasledujúce všeobecne záväzné právne predpisy a stratégie:

1. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
2. Zákon o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
3. Zákon o pedagogických zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
4. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 29/2009 Z. z.,
5. Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 314/2008 Z. z. o stredných školách a o zozname študijných odborov a učebných odborov, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania,
6. Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o školskom internáte,
7. Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o zariadeniach školského stravovania,
8. Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o školskom klube detí, školskom stredisku záujmovej činnosti, centre voľného času, školskom hospodárstve a stredisku odbornej praxe,
9. Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky, ktorou sa mení Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 319/2008 Z. z. o uznávaní náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka,
10. Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o podrobnostiach o organizácii školského roka na základných školách, na stredných školách, na základných umeleckých školách, na praktických školách a na odborných učilištiach,
11. Vyhláška MŠ SR, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠ SR č. 291/2004 Z. z., ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení.

1.4 Informácie k výchove a vzdelávaniu v školách a školských zariadeniach

1. Štátne vzdelávacie programy podľa jednotlivých stupňov vzdelania, vzory školských vzdelávacích programov sú dostupné na www.statpedu.sk. V školskom roku 2009/2010 sa vzdelávajú podľa týchto programov deti materských škôl, žiaci 1. roč., 2. roč., 5. roč. a 6. roč. základnej školy, žiaci 1. a 2. ročníka stredných škôl, základných umeleckých

škôl, deti špeciálnych materských škôl a žiaci 1. ročníka škôl pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiaci prípravných, prvých a piatych ročníkov všetkých druhov a typov špeciálnych škôl a škôl pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. Žiaci ostatných ročníkov sa vzdelávajú podľa učebných plánov schválených podľa doterajších predpisov pre základné a stredné školy.

2. Aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní v materskej škole sa nachádzajú na stránke MŠ SR www.minedu.sk v časti Regionálne školstvo – predškolská výchova a vzdelávanie.
3. Aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní v základnej škole sa nachádzajú na stránke MŠ SR www.minedu.sk v časti Regionálne školstvo – Základné vzdelanie a výchova.
4. Zabezpečiť poskytnutie informácie rodičom o možnostiach voľby školy s vyučovacím jazykom národnostných menšín alebo s vyučovaním predmetu materinský jazyk a literatúra národnostnej menšiny.
5. Odporúča sa systematicky budovať školskú knižnicu vhodnú na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu a mimovyučovacích aktivít.
6. Zriaďovatelia škôl a školských zariadení sú povinní nahlasovať zmeny v obsadení funkcií riaditeľov, zástupcov riaditeľov, telefónnych číslach, ako aj e-mailových adresách na príslušný krajský školský úrad a na vedomie Ústavu informácií a prognóz školstva (ďalej len „ÚIPŠ“), Staré grunty 52, 842 44 Bratislava 4, z dôvodu presnej evidencie a skvalitňovania vedenia Registra škôl a vydávania publikácií MŠ SR.
7. Riaditelia škôl a školských zariadení sú povinní označovať školy a školské zariadenia v súlade s § 21 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov“) a zriaďovatelia škôl a školských zariadení vydávať zriaďovaciu listinu, príp. dodatky k nej tak, aby obsahovala všetky údaje požadované v zmysle § 22 zákona č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
8. Podporovať činnosť športových krúžkov vo voľnom čase, zvýšiť telesnú aktivitu aj pre chronicky choré deti v školských kluboch detí, sprístupniť ihriská na školskom dvore po vyučovaní aj cez víkendy.
9. Odporúča sa i naďalej vytvárať primerané podmienky pre prácu učiteľa - koordinátora environmentálnej výchovy, ktorého úlohou je koordinovať environmentálnu výchovu v škole, podieľať sa pri tvorbe Školských vzdelávacích programov na implementácii prvkov environmentálnej výchovy do vyučovacieho procesu, spolupracovať so širšou školskou komunitou a s organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti. Odporúča sa aj finančne zohľadniť náročnosť práce učiteľa – koordinátora environmentálnej výchovy.
10. Monitorovať fyzickú aktivitu detí a žiakov, vrátane monitorovania stavu pohybového aparátu detí a žiakov so zdravotným oslabením a detí a žiakov so zdravotným postihnutím.
11. V školskom poriadku vymedziť opatrenia ohľadom používania mobilného telefónu v zmysle § 20 ods. 7 vyhlášky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.
12. V zmysle Stratégie informatizácie regionálneho školstva na roky 2008-2011 sa odporúča zriaďovateľom škôl a školských zariadení a ich riaditeľom najmä:
 - zvýšiť kvalitu škôl tým, že škola vytvorí pre žiaka prostredie na vyučovanie s informačnými a komunikačnými prostriedkami pre využitie vo vedomostnej spoločnosti a prostredníctvom IKT optimalizuje podmienky aj pre celoživotné vzdelávanie,
 - vytvoriť si webovú stránku,
 - zvýšiť kompetencie učiteľov na 1. úrovni (mierne pokročilý) a 2. úrovni (pokročilý),

- riešiť personálne zabezpečenie v oblasti IKT – správcov sietí, metodických poradcov pre vzdelávanie s podporou IKT,
 - aktívne zabezpečovať IKT vybavenie tak, aby sa dosiahol pomer žiakov na počítač v stredných školách 5 žiakov na počítač a v základných školách 10 žiakov na počítač,
 - spolupracovať s miestnou komunitou, predovšetkým s rodičmi, na integrovaní IKT do vzdelávania.
13. Školiť deti materských škôl a žiakov základných škôl o nutnosti dodržiavania dentálnej hygieny dentálnymi hygieničkami. V marginalizovaných rómskych komunitách v tejto oblasti využívať prácu komunitných pracovníkov.
 14. Rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov, s dôrazom na environmentálnu výchovu a vzdelávanie k trvale udržateľnému rozvoju osobnosti, zameranú hlavne na zdravé potraviny, trvale udržateľnú energiu, čistú vodu, bezpečnú a zdravú dopravu, zvýšenie povedomia v oblasti separácie odpadov, ich následnej recyklácie a zhodnocovania.
 15. Podporovať vzdelávanie v rámci "Eko dni jar", "Eko dni jeseň", navštevovanie environmentálnych výstav, podujatí a múzeí deťmi a žiakmi škôl, realizovanie projektov "Zelená nádej" na celoživotné vzdelávanie v oblasti práce s hendikepovanými deťmi.
 16. V súlade s cieľmi Akčného plánu výchovy a vzdelávania k trvalo udržateľnému rozvoju v SR do vzdelávacieho procesu odporúča sa školám spolupráca s environmentálnymi centrami a strediskami na skvalitnenie environmentálnej výchovy a výchovy k princípom udržateľného rozvoja, vytváranie vhodných podmienok k zdravému spôsobu života s dôrazom na vedenie žiakov k uvedomelej spotrebe a vytváranie správnych postojov a správania žiakov k životnému prostrediu, využívanie edukačných materiálov a programov v tejto oblasti zo schválených projektov MŠ SR.
 17. Environmentálnu výchovu ako prierezovú tému Štátneho vzdelávacieho programu implementovať do obsahu jednotlivých učebných predmetov v Školskom vzdelávacom programe.
 18. V školách s vysokým výskytom detí a žiakov z marginalizovaných komunít zabezpečiť informovanosť marginalizovanej populácie o starostlivosti o dieťa formou učenia sa prostredníctvom praktických ukážok.
 19. Realizovať preventívne programy v školách a školských zariadeniach na podporu mentálneho zdravia detí a žiakov.
 20. Realizovať konzultačno-poradenské služby pre rodičov detí a žiakov zamerané na zlepšenie ich štýlu výchovy a starostlivosti o deti a žiakov s vývinovými poruchami – s poruchami aktivity a pozornosti a vývinovými poruchami učenia a zabezpečovať kvalitnú kooperáciu školy a rodiny.
 21. Odporúčame riaditeľom škôl a školských zariadení podieľať sa na plnení Národného programu prevencie obezity s vymedzením priestorov na propagáciu zdravého životného štýlu a plnení Národného programu starostlivosti o deti a dorast a zamedziť umiestnenie automatov na sladkosti, nealkoholické nápoje kolového charakteru a nápojov s obsahom kofeínu a chinínu.
 22. Podľa § 3 ods. d) zákona č. 245/2008 Z.z. uplatniť v školách a školských zariadeniach zákaz všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie, eliminovať problémy segregácie rómskych detí a žiakov v školách a školských zariadeniach a vytvárať vhodné podmienky pre ich vzdelávanie v triedach s ostatnou populáciou.
 23. Slovenská republika od 1. júla 2009 do 30.6.2010 bude predsedajúcou krajinou Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 – 2010. Odporúčame školám a školským zariadeniam realizovať aktivity zamerané na multikultúrnu výchovu a výchovu proti predsudkom.

24. Do plánov práce škôl a školských zariadení a do tematických plánov pre jednotlivé predmety zapracovať úlohy súvisiace s výchovou v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, predchádzania všetkých foriem diskriminácie, xenofóbie, intolerancie a rasizmu. Spolupracovať pritom s mimovládnyimi organizáciami a umožniť pedagógom systematické ďalšie vzdelávanie v súlade s:
- Národným plánom výchovy k ľudským právam na roky 2005–2014 (www.minedu.sk),
 - Rozpracovanou Koncepciou migračnej politiky SR na podmienky rezortu školstva (uznesenie vlády SR č. 11/2005, www.minedu.sk),
 - Národným akčným plánom pre deti na roky 2009 – 2012.
25. V zmysle Národného plánu výchovy k ľudským právam na roky 2005-2014 sa odporúča zriaďovateľom škôl a školských zariadení a ich riaditeľom:
- naďalej uskutočňovať Olympiádu ľudských práv ako celoštátnu súťaž žiakov stredných škôl zacielenú na problematiku ľudských práv so zameraním na multikultúrnu výchovu,
 - výchovu k ľudským právam v triede a škole usmerňovať tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v demokratickej spoločnosti,
 - vzhľadom na potrebu plánovania procesu výchovy k ľudským právam a ich ochranu a implementáciu tejto problematiky zabezpečiť efektívnu spoluprácu školy, rodičov, mimovládnych organizácií a širokej miestnej komunity,
 - zapájať žiakov do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam v mimovyučovacom čase organizovaním besied, súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení s tematikou ľudských práv,
 - vytvoriť podmienky na zabezpečenie ďalšieho vzdelávania k získaniu multietnických a multikultúrnych kompetencií učiteľov,
 - vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie na školách (prostredníctvom chápaného a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr napomôcť žiakom porozumieť iným kultúram),
 - pripraviť a realizovať osvetovú činnosť, aktivity, prednášky, besedy, zamerané na zvýšenie informovanosti žiakov škôl v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami a inými inštitúciami smerom k migrantom.
26. Pri vzdelávaní detí cudzincov sa odporúča postupovať podľa experimentálne overenej a schválenej pedagogickej dokumentácie - Učebný plán pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov, Učebné osnovy pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov, Metodické odporúčania na vyučovanie slovenského jazyka v základnom a rozširujúcom kurze štátneho jazyka pre deti cudzincov a publikácie Kurikulum slovenských reálií pre deti cudzincov v Slovenskej republike – stredná úroveň.
27. V rámci výchovy k ľudským právam využívať Manuál výchovy mládeže k ľudským právam KOMPAS, ktorý bol pripravený v spolupráci s Radou Európy a vydalo Ministerstvo školstva SR v roku 2008. Viac informácií na www.iuventu.sk.
28. Odporúča sa priebežne hodnotiť sociálnu atmosféru v triedach a v školách a vytvárať podmienky pre tvorivú atmosféru, ktorá podporuje pocit bezpečia a motivuje k učeniu.
29. V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa sú školy a školské zariadenia povinné priebežne monitorovať správanie sa detí a ich zmeny. V prípadoch oprávneného podozrenia na porušovanie ich zdravého osobnostného vývinu bezodkladne zabezpečiť ich aktívnu

ochranu a využívať účinné nástroje na predchádzanie, resp. riešenie prvých príznakov záškoláctva, problémového alebo agresívneho správania, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu a pod.

30. V prípadoch oprávneného podozrenia z ohrozenia mravného vývinu detí a žiakov je riaditeľ školy, resp. školského zariadenia povinný bezodkladne riešiť problém v súčinnosti s triednym učiteľom a ostatnými vyučujúcimi. Odporúča sa riešiť vzniknuté problémy aj v spolupráci so školským psychológom, prípadne s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. V prípadoch nedodržania školou prijatých opatrení na ochranu detí zo strany žiaka, resp. jeho zákonného zástupcu sa odporúča, aby riaditeľ konzultoval ďalšie možné opatrenia s odborníkmi z centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, podľa potreby aj s príslušným pediatrom, odborom sociálnych vecí a rodiny príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, či zástupcom Policajného zboru.
31. V súlade s Lisabonskou výzvou ES sa odporúča prijímať účinné opatrenia na povzbudenie pravidelnej školskej dochádzky a na obmedzenie počtu tých, ktorí školskú dochádzku neukončia.
32. Odporúča sa školám a školským zariadeniam rozpracovať Metodické usmernenie č.7/2006-R k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach na podmienky každej školy, resp. školského zariadenia, prijať a realizovať účinné opatrenia na predchádzanie a zamedzenie šikanovania.
33. Odporúčania pre oblasť predchádzania a riešenia šikanovania, ako aj internetové poradenstvo poskytuje OZ Papilion na stránke www.previnciasikanovania.sk.
34. Odporúča sa vytvárať primerané podmienky pre prácu učiteľa - koordinátora prevencie, ktorého úlohou je v spolupráci s vedením školy navrhovať a koordinovať preventívne opatrenia školy, príp. realizovať preventívne programy školy. Odporúča sa zohľadniť aj finančne náročnosť práce učiteľa – koordinátora prevencie.
35. V rámci plnenia úloh rezortu školstva v súlade s Národnou protidrogovou stratégiou sa odporúča zlepšiť preventívne opatrenia školy a zefektívniť realizáciu preventívnych školských programov tak, aby sa realizovali len odborne garantované preventívne programy. Prevenciu drogových závislostí realizovať ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.
36. Riaditelia škôl a školských zariadení sú povinní vymedziť v školskom poriadku opatrenia proti šíreniu legálnych (tabak a alkohol) a nelegálnych drog v školskom prostredí. O týchto opatreniach pedagógovia oboznámia rodičov žiakov školy. Vedenie školy a učiteľ - koordinátor prevencie by mali priebežne informovať rodičov o preventívnych aktivitách školy a možnostiach odbornej pomoci.
37. V prípade podozrenia zo strany školy, že sa u žiaka jedná o závažnú otravu nelegálnou drogou, či inou látkou (neprináleží zamestnancovi školy zisťovať o akú príčinu otravy ide), zabezpečiť vedenie školy pre postihnutého prvú pomoc a neodkladnú zdravotnú starostlivosť, o čom okamžite informuje zákonného zástupcu žiaka. Ďalšie riešenie zdravotného stavu preberajú zdravotnícki pracovníci. V prípadoch neprimeraného, či neovládateľného agresívneho správania sa žiaka poskytne zamestnancom školy asistenciu polícia.
38. V zmysle úloh Národného programu prevencie HIV/AIDS na roky 2008 – 2011 odporúčame zamerať sa na prevenciu rizikového správania sa v rámci dospievania. Realizovať prevenciu HIV/AIDS v súlade so schválenými učebnými osnovami, pravidelne uskutočňovať besedy s psychológom, resp. lekárom, vyhlasovať aktivity k Svetovému dňu boja proti HIV/AIDS. Odporúčame školám a školským zariadeniam

zapojiť sa do celoslovenskej kampane pod názvom Červené stužky www.cervenestuzky.sk.

39. V súlade s odporúčaním Rady Európy č.16/ 2001 o ochrane detí pred sexuálnym zneužívaním sa odporúča uskutočňovať primerané opatrenia na ochranu a prevenciu pred sexuálnym zneužívaním v materských, základných a stredných školách.
40. V zmysle úloh vyplývajúcich pre rezort školstva zo Stratégie prevencie kriminality sa odporúča realizovať projekty a aktivity prevencie a eliminácie rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva, bezpečného používania internetu, ako aj na podporu morálneho a právneho vedomia.
41. V rámci Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2008-2010 sa odporúča uskutočňovanie besied s vyškolenými psychológmi z centier pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie o rizikách práce v zahraničí a prevencii pred neľudským zaobchádzaním.
42. V zmysle Národného programu duševného zdravia sa odporúča realizovať aktivity a programy na prevenciu civilizačných ochorení, na podporu telesného a duševného zdravia. Odporúčame spoluprácu so Slovenským Červeným krížom, Ligou za duševné zdravia, Ligou proti rakovine a regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva. Odporúčame vyhlasovať aktivity k Svetovému dňu výživy, Týždňu zdravia, Svetovému dňu duševného zdravia, Týždňu boja proti stresu, Svetovému dňu nefajčenia, Európskemu týždňu boja proti drogám, Svetovému dňu prevencie HIV/AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pod.
43. Pri realizácii preventívno – výchovných programov odporúčame spolupracovať s odbornými zamestnancami centier pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie tak, aby školské preventívne programy mali primeranú odbornú garanciu.
44. ZŠ, SŠ a ostatné organizácie školstva v oblasti profesijnej orientácie a prechodu žiakov zo ZŠ na SŠ, ako súčasť informačného systému rezortu, poskytujú požadované informácie a komunikujú s jednotlivými školskými výpočtovými strediskami, ktoré sú pracoviskami ÚIPŠ, podľa regiónov v požadovanej forme. Riadia sa harmonogramom spracovania, ktorý je vydávaný v súlade s platnou legislatívou a s organizáciou príslušného školského roka schválenou MŠ SR.
45. Školské výpočtové strediská poskytujú spracované informácie pre ZŠ, SŠ, KŠÚ, CPPP a P, zriaďovateľov a ďalšie organizácie v školstve. Súčasne sa tieto informácie zverejňujú na webovej stránke príslušného ŠVS (www.svsba.sk, www.svsbb.sk, www.svslm.sk, www.svsmi.sk, www.svspn.sk). Ide o informácie týkajúce sa možnosti štúdiá na stredných školách - plány, záujem, naplnenosť, informácie o kritériách prijímania na jednotlivé SŠ, informácie z celoslovenského testovania žiakov deviatych ročníkov ZŠ a Maturít.
46. Podporovať a rozvíjať medzinárodnú spoluprácu škôl a školských zariadení a ich žiakov.
47. Odporúča sa riaditeľom škôl a školských zariadení, zriaďovateľom a širokej pedagogickej a laickej verejnosti vo väčšej miere pravidelne sledovať informácie v oblasti výchovy a vzdelávania uverejnených na internetovej stránke Štátneho pedagogického ústavu.

1.5 Súťaže, projekty a programy

1. V súlade s výnosom MŠ SR z 12. apríla 2006 č. CD-2006-141/348-1:sekr. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MŠ SR, smernicou č. 6/2008-RI z 10. apríla 2008 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva školstva Slovenskej republiky a zákonom

č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov MŠ SR vyhlasuje výzvy na podávanie žiadostí o finančné príspevky a poskytnutie dotácií. Výzvy sú zverejňované na www.minedu.sk, časť Regionálne školstvo – výzvy na podávanie žiadostí.

2. Odporúča sa školám zapojiť sa do rozvojového projektu „E-vzdelávanie pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakov so zdravotným znevýhodnením 2009“ určeného zriaďovateľom základných škôl a škôl pre žiakov so zdravotným znevýhodnením s cieľom zvýšiť kompetencie žiakov pri využívaní informačno-komunikačných technológií.
3. Odporúča sa školám zapojiť sa do rozvojového projektu „Zdravie v školách“, ktorý podporuje aktivity a programy vzdelávania a výchovy ku zdraviu, prevencie civilizačných ochorení, prevencie závislostí, rozvíjanie komunitnej spolupráce v podpore zdravia, prevenciu a elimináciu násillia a šikanovania a pod.
4. V súlade s ods. 1 písm. b) § 11 zákona č. 300/2008 Z. z. MŠ SR vyhlasuje výzvu na podávanie žiadostí k projektu Otvorená škola – oblasť športu. Výzva je zverejňovaná k 31. marcu na kalendárny rok na www.minedu.sk, časť Šport – Výzvy na predkladanie žiadostí.
5. MŠ SR v školskom roku 2009/2010 podporuje súťaže žiakov škôl a školských zariadení, ktoré sa budú konať v súlade s organizačnými poriadkami zaregistrovanými MŠ SR. Zoznam súťaží sa uvádza v Prílohe č. 1.
6. Postupové súťaže sa považujú za integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu. V tejto súvislosti sa odporúča riaditeľom škôl finančne motivovať pedagogických zamestnancov, ktorí sa podieľajú na organizovaní a riadení uvedených aktivít a príprave žiakov na súťaže.
7. Riaditeľom škôl sa odporúča podporovať zapájanie svojich pedagogických zamestnancov a žiakov do súťaží a uvoľňovať ich na tie, ktoré majú postupový charakter a organizačné poriadky schválené Ministerstvom školstva SR a sú zamerané na rozvoj nadania a talentu, samostatné tvorivé odborné zručnosti a schopnosti žiakov a ich prípravu na budúce povolanie.
8. Štátny inštitút odborného vzdelávania v rámci projektu „Zavedenie grafických systémov do vyučovacieho procesu stredných škôl“ bude v roku 2009:
 - plniť úlohu gestora rozvojových projektov grafických systémov stredných odborných škôl, ktoré získajú finančné prostriedky z MŠ SR na základe „Výzvy na podanie žiadosti o financovanie rozvojového projektu grafických systémov v odbornom vzdelávaní a príprave na rok 2009“;
 - plniť úlohu odborného garanta celoštátnej súťaže „IPM STUDENT AWARD“ na rok 2009 vyhlásenej MŠ SR a zverejnenej na webovej stránke ŠIOV www.siov.sk v časti ŠVP – Projekty.
9. V rámci finančného programu ENVIROPROJEKT, ktorý je zameraný na podporu projektov environmentálnej výchovy a vzdelávania v zmysle princípov udržateľného rozvoja v základných a stredných školách v SR, realizovať vlastný environmentálny program školy.
10. V školskom roku 2008/2009 začala Dejepisná olympiáda, ktorá je dobrovoľnou predmetovou súťažou jednotlivcov a priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom na školách. Určená je žiakom 6. až 9. ročníka základných škôl, prímly až kvarty osemročných gymnázií a žiakom 1. až 4. ročníka stredných škôl a žiakom kvinty až oktávy osemročných gymnázií. Organizačný poriadok a metodické pokyny súťaže nájdete na www.olympiady.sk.

11. Pre žiakov ZŠ a SŠ s vyučovacím jazykom maďarským uskutočniť súťaže Poznaj slovenskú reč a Pekná maďarská reč (Szép magyar beszéd) v zmysle nových organizačných poriadkov a obsahových náplní (www.minedu.sk – regionálne školstvo – výchova a vzdelávanie národnostných menšín – súťaže) platných od školského roka 2008/2009.
12. Pre žiakov základných a stredných škôl s vyučovacím jazykom ukrajinským a vyučovaním ukrajinského jazyka organizovať súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy v ukrajinskom jazyku.
13. V súvislosti s Medzinárodným dňom školských knižníc (22. októbra 2009) sa organizujú „Súťaže o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“.
14. Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko Prešov bude v školskom roku 2009/2010 pokračovať vo výskume o postavení rómskeho dieťaťa a žiaka v školskom výchovno-vzdelávacom systéme.
15. Odporúča sa školám zapojiť sa do programu Európskej únie v oblasti vzdelávania - Program celoživotného vzdelávania, do ktorého je Slovenská republika zapojená od 1. januára 2007. Ďalšie informácie o uvedenom programe sa nachádzajú v Prílohe č. 2.
16. Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky v súčinnosti s MŠ SR uskutočňuje projekt na zvýšenie povedomia mladých ľudí o rozvojovej pomoci a ich zapojení do výzvy o napísaní eseje na tému „Rozvojová pomoc“ (hlavná cena – týždenný pobyt v Keni pre víťazov súťaže). Do súťaže sa môžu zapojiť žiaci posledných dvoch ročníkov stredných škôl v termíne od 2. 9. – 13. 11. 2009. Bližšie informácie na stránke www.mzv.sk (Slovak Aid – Slovenská rozvojová pomoc) a www.slovakaid.sk.
17. 26. mája 2009 sa v POLUS City Center v Bratislave koná výstava „Cena mládeže na rozvoj (DYP) 2008 – Afrika v centre záujmu“. Súčasne prebieha súťaž DYP 2009, ktorej sa môžu zúčastniť žiaci vo veku 16 – 18 rokov a svoje príspevky zaslať do 31. mája 2009 do Bruselu. Informácie budú zverejnené na stránke www.dyp2009.org.
18. Žiaci základných a stredných škôl sa môžu zapojiť do súťažného projektu Ústavu pamäti národa a Konfederácie politických väzňov Slovenska „NENÁPADNÍ HRDINOVIA v zápase s komunizmom v rokoch 1945-1967“. Informácie o projekte sú zverejnené na stránke www.november89.eu. Uzávierka súťaže je 17. novembra 2009.
19. Na podporu eTwinning bilaterálnych projektov základných a stredných škôl v Európe bola zriadená Národná služba pre elektronickú spoluprácu škôl (NSS) prostredníctvom portálu www.etwinning.sk.
20. V rámci spolupráce s firmou Microsoft a podpísaného Memoranda o porozumení sa školy môžu zapájať do programov, ktoré podporujú využívanie informačných technológií v oblasti vzdelávania a efektívne napomáhajú informatizácii slovenských základných a stredných škôl:
 - Fresh start pre darované počítače
 - Partneri vo vzdelávaní
 - Školská zmluva (School Agreement)
 - Program grantov
 - Portál Moderný učiteľ (www.modernyucitel.net) a roadshow Moderný učiteľ
 - Microsoft IT Akadémie
21. Viac informácií nájdete na www.microsoft.com/slovakia/education alebo webovej stránke MŠ SR v časti Informatizácia školstva.
22. V rámci spolupráce s firmou Cisco a podpísaného Memoranda o spolupráci sa môžu stredné školy zapájať do programu Cisco Networking Academy Program, ktorý je zameraný na prípravu odborníkov v oblasti sieťových technológií.

23. V školskom roku 2009/2010 sa školy môžu uchádzať o zaradenie do siete Modelových inováčných škôl, ktoré inovujú vyučovanie s informačnými a komunikačnými technológiami.
24. Odporúča sa vyhlásovať počas roka aktivity ku Svetovému summitu o informačnej spoločnosti, ktorý sa konal v novembri 2005. Hlavným cieľom stretnutia čelných predstaviteľov vlád bolo prispieť k odstraňovaniu rozdielov v spoločnosti, v ktorej sú znevýhodnení občania, ktorí nevedia využívať informačné a komunikačné technológie. Spoločnosť IFIP vydala k tomuto problému Stellenboschskú deklaráciu o informačných a komunikačných technológiách vo vzdelávaní: Deklarácia je zverejnená na stránke MŠ SR www.minedu.sk.
25. Odporúča sa školám zapájať sa do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie informačných a komunikačných technológií (olympiáda v informatike, korešpondenčné semináre z programovania, ZENIT v programovaní, RoboLab, LegoDacta, Cologobežka, ESP, I*EARN, apod.).
26. Odporúča sa školám zapájať sa do súťaží a aktivít, ktoré organizuje Európska školská sieť (European Schoolnet), ktoré podporujú využívanie informačných a komunikačných technológií (Európska jar, eTwinning, apod.).
27. Odporúča sa využívať edukačne vhodný obsah na elektronických nosičoch a webových stránkach vo výchovno-vzdelávacom procese.
28. Odporúča sa školám využívať stránky k bezpečnému používaniu internetu www.bezpecnenainternete.sk firmy Microsoft a www.zodpovedne.sk občianskeho združenia eSlovensko.
29. Odporúča sa riaditeľom škôl vytvárať priaznivé prostredie na implementáciu inováčných pedagogických metód s využitím informačných a komunikačných technológií.
30. Odporúča sa využiť ponuky vzdelávania, e-learningových kurzov, digitálneho obsahu priamo riadených organizácií na použitie počítačov pre svoju prácu a vo vyučovaní (napr. www.fitucitela.sk, www.skolaplus.sk).
31. Realizácia piateho ročníka a príprava ďalšieho ročníka medzinárodného školského projektu „Modelový Európsky parlament“ (ďalej len „MEP“). Národné zasadnutie MEP sa uskutoční 2. - 6. októbra 2009 v Bratislave.
32. Vo vybraných stredných školách prebehlo experimentálne overovanie projektu Európske jazykové portfólio 16+.
33. Pripravuje sa projekt Európske jazykové portfólio pre najmenších.
34. Informácie týkajúce sa Európskeho jazykového portfólia sa priebežne zverejňujú na internetovej stránke Štátneho pedagogického ústavu.
35. Štátny inštitút odborného vzdelávania (ďalej len „ŠIOV“) zabezpečuje na základe poverenia MŠ SR na celoslovenskej úrovni postupové súťaže metodicky, organizačne, obsahovo a finančne. V zmysle Organizačných poriadkov príslušných súťaží je vyhlasovateľom MŠ SR. Súťaže sú zamerané na rozvoj a testovanie tvorivých odborných teoretických a praktických schopností a zručností žiakov stredných škôl.
36. V záujme rozvoja kľúčových kompetencií a podnikateľských zručností žiakov stredných škôl sa odporúča stredným školám využívať vytvorené možnosti a prezentovať sa na 18. ročníku celoslovenskej prezentačnej výstavy výrobkov a služieb žiakov stredných škôl JUVYR, ktorej odborným a organizačným garantom je ŠIOV. Výstava kladie dôraz na výchovno-vzdelávaciu spätosť odborného školstva s praxou. Predstavuje v rôznych formách učebné a študijné odbory škôl. Súčasťou sú odborné podujatia ako napr. tvorivé pracoviská, vedecká konferencia o odbornom vzdelávaní, semináre, workshopy, burza inovácií, súťaže EuroSkills v odborných zručnostiach a výber víťazov do zahraničia.

Súčasne je motivujúcou pre žiakov 9. ročníkov základných škôl a ich rodičov pri voľbe budúceho povolania.

37. ŠIOV odporúča školám zapájať sa do súťaží a aktivít, ktoré podporujú využívanie informačných a komunikačných technológií ako ZENIT v programovaní a ZENIT v elektronike- 26. ročník. Do súťaže, ktorá podporuje klasické – čisté strojárstvo, trénuje nácvik zručností a manuálnej činnosti žiakov stredných odborných škôl ZENIT v strojárstve 11. ročník. Podporným podujatím súťaže sú letné školy mladých vedcov organizované ŠIOV.
38. ŠIOV odporúča školám zapájať do vedomostnej súťaže Stredoškolská odborná činnosť 32. ročník - 17 vyhlásených súťažných odborov - prírodovedných, technických, ekonomika a zdravotníctvo, humanitných a spoločenskovedných odborov a problematika voľného času, určená pre žiakov všetkých typov stredných škôl. Obsah súťažných podmienok charakterom a priebehom je podpornou aktivitou žiakov pre ich úspešné zavŕšenie stredoškolského štúdia a možnosť účasti na prezentáciách a fórach mladých vedcov v zahraničí. Výsledkom práce žiaka je písomná časť práce a ústna obhajoba.
39. Na základe Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady 2008/0064(COD) sa rok 2009 vyhlasuje za „Európsky rok kreativity a inovácií 2009“, čím nadväzuje na Európsky rok medzikultúrneho dialógu 2008. V záujme rozvoja kľúčových kvalifikácií a podnikateľských zručností žiakov stredných škôl sa môžu školy prezentovať na 12. ročníku Medzinárodného veľtrhu cvičných firiem v novembri 2009 v Bratislave, ktorej organizátorom je ŠIOV pod záštitou ministra školstva Slovenskej republiky. Simulácia cvičnej firmy (ďalej len „CF“) pred veľtrhom a na veľtrhu znamená možnosť obchodnej a spoločenskej komunikácie v rodnom, ale aj v cudzom jazyku, podpora obchodných rokovaní a rozvoj podnikateľských zručností. Ďalšou aktivitou „Európskeho roka kreativity a inovácií 2009“ sú súťaže CF. V roku 2009 to bude už 10.ročník celoslovenských súťaží CF, kde porota bude hodnotiť kreativitu a inovatívnosť v oblastiach: logo CF, slogan CF, celkový vzhľad stánku, komunikáciu predstaviteľov CF, katalóg CF a elektronické prezentácie CF, vystupovanie jednotlivých žiakov – obchodníkov, schopnosť prezentácie a podobne, ktoré overia podnikateľské zručnosti žiakov. V pracovnom programe vzdelávania a odbornej prípravy na rok 2010 bola podnikavosť (ENTREPRENEURSHIP) zaradená do referenčného rámca ôsmich najdôležitejších schopností celoživotného vzdelávania, ktoré sú dôležité pre osobné naplnenie, sociálne začlenenie, aktívne občianstvo a zamestnateľnosť. Ďalšie informácie o podujatiach v rámci Európskeho roka kreativity a inovácií 2009 v Slovenskej republike sú uverejnené na internetovej adrese www.modernaskola.sk.
40. V školskom roku 2006/2007 Cech pekárov a cukrárov regiónu západného Slovenska začal organizovať súťaž o Najlepší Bratislavský rožok, Najkrajší pletený výrobok a Najkrajšie umelecké dielo z karamelu. Odporúča sa stredným odborným školám potravinárskeho zamerania zapájať sa do súťaže a takto podnietiť záujem mladých odborníkov o tieto pekárske špeciality, dokonale si osvojiť ich výrobu a zachovať ju pre ďalšie generácie. A samozrejme prostredníctvom nich, prezentovať Slovensko i v rámci Európskej únie.
41. Experimentálne overovanie projektu „Špecializované triedy na 1. stupni základných škôl“ pokračuje pod gestorstvom Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie (ďalej len „VÚDPaP“).
42. V záujme rozvoja športových aktivít žiakov základných škôl a osemročných gymnázií, s cieľom eliminácie drogovej závislosti sa realizuje projekt „Zober loptu, nie drogy“. Viac informácií na www.zoberloptu.sk.

43. Prostredníctvom spolupráce s materskými a základnými školami uskutočňuje Občianske združenie pre rozvoj pohybových schopností detí BUBO projekt pre rozvoj pohybových schopností detí.
44. V školskom roku 2009/2010 prebehne na vybraných základných a stredných školách pilotný projekt Rozvoj mládežníckeho dobrovoľníctva, ktorý realizuje IUVENTA. Viac informácií na www.iuventa.sk.
45. Dom Matice slovenskej v Žiline vypisuje XI. Ročník celoslovenskej súťaže triednych a školských časopisov „PRO SLAVIS 2009“. Viac informácií na www.matica.sk.
46. Slovenská agentúra životného prostredia organizuje súťaže a projekty v rámci environmentálnej výchovy na školách. Bližšie informácie na www.sazp.sk.

2 ŠKOLY

2.1 Všeobecné pokyny

1. Na základných a stredných školách posilniť postavenie predmetu slovenský jazyk a literatúra, pretože ovládanie štátneho jazyka je predpokladom k zvládnutiu ostatných predmetov. Viest' žiaka k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra posilniť aktivity, ktoré v čo najväčšom rozsahu podporujú interpretačno-hodnotiaci spôsob práce s jazykovými komunikátmi. Najväčší dôraz klásť na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť a schopnosť argumentovať.
2. Žiaci v 3., 4., 7., 8., a 9. ročníku ZŠ sa budú vzdelávať podľa Učebných plánov pre 1. až 9. ročník základných škôl schválených MŠ SR dňa 14. mája 2003 číslo 520/2003-41 s platnosťou od 1. septembra 2003 a s tým súvisiace delenie žiakov na skupiny.
3. Škola vydáva žiakovi v posledný vyučovací deň prvého polroka polročné vysvedčenie natrvalo. V posledný vyučovací deň druhého polroka škola vydáva vysvedčenie s údajmi za obidva polroky.
4. Dôsledne dodržiavať psycho-hygienické hľadisko pri dodržiavaní času trvania vyučovacej hodiny a prestávok na oddych.
5. S účinnosťou od školského roku 2009/2010 sa podľa školských vzdelávacích programov vzdelávajú všetky deti v materských školách. Pri tvorbe školských vzdelávacích programov sa odporúča postupovať podľa Príručky na tvorbu školských vzdelávacích programov pre materské školy vydanú v roku 2008 (ISBN 978-80-8052-324-4) v MPC, alokované pracovisko Tomášikova 4, Bratislava. Školské vzdelávacie programy musia byť vypracované v súlade so Štátnym vzdelávacím programom ISCED 0 - predprimárne vzdelávanie, dostupnom na stránke www.minedu.sk a www.statpedu.sk
6. Žiaci škôl pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí v školskom roku 2009/2010 začnú vzdelávanie v prípravnom a prvom ročníku základnej školy, v prvom ročníku druhého stupňa základnej školy a v prvom ročníku strednej školy, v prípravnom a prvom ročníku odborného učilišťa a prvého ročníka praktickej školy sa vzdelávajú podľa príslušných vzdelávacích programov, ktoré sú súčasťou Štátnych vzdelávacích programov.
7. Žiaci ostatných ročníkov škôl pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa do ukončenia štúdia vzdelávajú podľa učebných plánov a učebných osnov schválených podľa doterajších predpisov.

8. Štátne vzdelávacie programy pre školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním podľa jednotlivých stupňov vzdelania sú dostupné na www.minedu.sk a www.vudpap.sk.
9. V záujme efektívneho rozvíjania komunikatívnej kompetencie a čitateľskej gramotnosti vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia využiť priestor na zvýšenie počtu hodín v rámci tvorby školského vzdelávacieho programu podľa podmienok školy a regiónu.
10. V školách s vyučovacím jazykom národností s cieľom zvyšovania úrovne vyučovania slovenského jazyka a materinského jazyka využívať doplnkovú literatúru a detské časopisy.
11. Pokračovať v implementácii Koncepcie vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách, ktorá bola schválená vládou SR dňa 12. septembra 2007 uznesením vlády SR č. 776/2007.
12. Informácie o pedagogickej dokumentácii sú uverejnené na internetových stránkach www.statpedu.sk a www.siov.sk.
13. Zabezpečiť kontinuitu jazykového vzdelávania pri prechode žiaka zo základnej na strednú školu ako i pri prechode medzi jednotlivými školami v súlade s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách.
14. Na hodinách cudzieho jazyka používať Európske jazykové portfólio ako nástroj autoevalvácie a podpory učenia sa cudzieho jazyka.
15. Zvýšenú pozornosť venovať účelnému využívaniu finančných prostriedkov na záujmové vzdelávanie žiakov prostredníctvom vzdelávacích poukazov.
16. Na vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine na vyučovanie náboženskej výchovy alebo etickej výchovy klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov.
17. Počas školského roka nemôže žiak prechádzať z povinne voliteľného predmetu náboženská výchova na povinne voliteľný predmet etická výchova a opačne. Žiaci, ktorí navštevujú náboženskú výchovu si môžu etickú výchovu vybrať ako nepovinný predmet a opačne.
18. Predbežné zisťovanie záujmu o vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova na nasledujúci školský rok zabezpečí škola na základe písomného oznámenia zákonného zástupcu žiaka do 15 rokov veku. Počty žiakov v jednotlivých ročníkoch nahlási riaditeľ školy najneskôr do 15. júna zriaďovateľovi školy.
19. Riaditeľ školy v prípade, že počet žiakov je menší ako stanovuje norma, povolí vyučovanie náboženskej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na základe žiadosti cirkvi alebo náboženskej spoločnosti v čase vyučovania náboženskej výchovy inej cirkvi, etickej výchovy alebo v čase po ukončení vyučovania ostatných predmetov.
20. Pri takom správaní žiaka, ktorý svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov, pedagógov alebo iných účastníkov výchovy a vzdelávania v škole, alebo výrazne narúša výchovno-vzdelávací proces, využívať postup podľa § 58 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. O týchto opatreniach vo výchove na začiatku školského roka oboznámi triedni učitelia zákonných zástupcov žiakov základných a stredných škôl, vrátane špeciálnych škôl.
21. Riaditeľ školy, ktorý prijíma do školy dieťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, môže rešpektovať len písomné vyjadrenia a odporúčania centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a centier špeciálno-

pedagogického poradenstva vydané pre dieťa alebo žiaka z takej cieľovej skupiny, ktorej môžu poskytovať svoju odbornú starostlivosť podľa § 132 ods. 1 a § 133 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

22. Odporúča sa, aby pedagogický zamestnanec, ktorý vykonáva funkciu výchovného poradcu, nevykonával pedagogický dozor (počas prestávok, v jedálni a pod.), nezúčastňoval sa mimovyučovacích aktivít, ktoré nesúvisia s činnosťou v rámci jeho učiteľského úväzku, triednictva alebo výchovného poradcu a mal zohľadnený týždenný rozvrh hodín tak, aby mal vytvorený dostatočný priestor na vykonávanie svojej činnosti, pokiaľ to umožňuje organizácia chodu školy. Činnosť výchovného poradcu sa odporúča zohľadniť v jeho osobnom finančnom ohodnotení.
23. V školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín na hodinách materinského jazyka a slovenského jazyka venovať zvýšenú pozornosť počúvaniu a čítaniu s porozumením.
24. Zabezpečiť poskytnutie informácie rodičom o možnostiach voľby školy s vyučovacím jazykom národnostných menšín alebo s vyučovaním predmetu materinský jazyk a literatúra národnostnej menšiny.
25. Návrhy na zaradenie škôl a školských zariadení do siete a zmeny v sieti je potrebné uskutočňovať v zmysle § 16 a § 18 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Je nevyhnutné dodržanie termínu predkladania návrhov v zmysle citovaného zákona.
26. Pri zmene adresy zriaďovateľa, zmene súpisného čísla školy alebo školského zariadenia, udelení alebo odňatí čestného názvu školy alebo školského zariadenia je zriaďovateľ povinný bezodkladne túto skutočnosť písomne oznámiť spolu s dokladom osvedčujúcim zmenu ministerstvu. Ministerstvo písomne potvrdí uvedenú zmenu zriaďovateľovi; ak sa zmena týka školy alebo školského zariadenia, upraví názov školy alebo školského zariadenia v sieti (§ 18 ods. 5 vyššie citovaného zákona).
27. V záujme presnej evidencie a skvalitnenia práce, chyby a nepresnosti uvádzané v sieti stredných škôl sa odporúča všetkým stredným školám nahlasovať na ÚIPS - (kvassay@uips.sk).

2.2 Materské školy

1. Pri realizácii pohybových a relaxačných cvičení dôsledne dodržiavať zásady psychohygieny. Pri zostavovaní cvičení rešpektovať pedagogické zásady s dôrazom na zásadu primeranosti (dávkovanie cvikov, ich zacvičenie učiteľkou) a postupnosti (postupné precvičenie všetkých svalových skupín od hlavy po päty).
2. Pri plánovaní cieľov z učebných osnov školských vzdelávacích programov mať na zreteli rôzne výchovno-vzdelávacie potreby detí, ich vekové a individuálne osobitosti. Ciele operacionalizovať tak, aby náročnosťou zodpovedali deťom, pre ktoré sú určené, dbať na ich jednoznačnosť a jasnosť. Plnenie cieľov priebežne kontrolovať a overovať spätnou väzbou, rozvíjať u detí hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti vo vzťahu k stanoveným cieľom, prípadne k vlastnému pokroku.
3. Pri utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií detí predškolského veku využívať stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti prepojené so životom. Zvýšenú pozornosť venovať činnostiam zameraným na rozvíjanie vyšších psychických procesov, podnecovať deti k vyjadrovaniu poznatkov, názorov a postojov, k prezentovaniu zručností, návykov a skúseností.
4. Počas celého školského roka úzko spolupracovať so základnými školami s cieľom uľahčiť prechod deťom na primárne vzdelávanie v základnej škole. V prípade výskytu

odchýlok od očakávaného rozvoja osobnosti detí úzko spolupracovať so školskými zariadeniami výchovnej prevencie a poradenstva.

5. Podľa miestnych podmienok využívať dopravné ihriská v záujme utvárania poznatkov o bezpečnom a etickom správaní sa na komunikáciách a predchádzania detským úrazom a nehodám; utvárať a následne v praktických situáciách uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v role chodca, spolujazdca, cyklistu, či korčuliara.

2.3 Základné školy

1. MŠ SR vytvára aj v tomto školskom roku podmienky na výcvik žiakov základných škôl na detských dopravných ihriskách. Základné školy zabezpečujú praktický výcvik a teoretické vyučovanie pre svojich žiakov na detských dopravných ihriskách postupujúcich podľa „Tematického plánu dopravnej výchovy žiakov základných škôl na detských dopravných ihriskách“ schváleného MŠ SR, ktorým MŠ SR poskytlo dotáciu. Na týchto detských dopravných ihriskách sa výcvik poskytuje bezplatne. Zoznam uvedených detských dopravných ihrísk a ďalšie informácie sú zverejnené na internetovej stránke MŠ SR.
2. Základným školám so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómskeho pôvodu) sa odporúča spolupracovať s Rómskym vzdelávacím, informačným, poradenským a dokumentačným centrom (ROCEPO) Prešov s celoslovenskou pôsobnosťou a využívať vo výchovno-vzdelávacom procese ním vydávané a distribuované publikácie.
3. Na podporu rozvoja riadiacich a podnikateľských zručností mladých ľudí bude pokračovať vyučovanie vo voliteľnom alebo nepovinnom predmete „podnikanie v cestovnom ruchu“ v 8. alebo 9. ročníku podľa učebných osnov schválených MŠ SR pod.č.5121/2003-091.
4. Pri zápise žiakov do prvého ročníka ZŠ sa odporúča, aby v komisii boli zastúpení podľa možnosti aj psychológ, špeciálny pedagóg a pedagóg materskej školy.

2.4 Stredné školy

1. Zoznam študijných a učebných odborov stredných odborných škôl a konzervatórií, ktoré sa budú experimentálne overovať v školskom roku 2009/2010, ktorých experimentálne overovanie bude úspešne alebo neúspešne ukončené dňa 31. augusta 2009 a ktorých experimentálne overovanie sa utlmuje, je zverejnený na www.minedu.sk, časť Regionálne školstvo – Stredoškolské vzdelávanie a výchova – Úlohy plnené v oblasti stredoškolského odborného vzdelávania – Experimentálne overovanie v stredných odborných školách a konzervatóriách.
2. Podpora rozvoja riadiacich a podnikateľských zručností mladých ľudí bude pokračovať vo všetkých druhoch stredných škôl vo vzdelávacom programe, súčasťou ktorého je vyučovanie voliteľných a nepovinných predmetov „aplikovaná ekonómia“ podľa učebných osnov schválených MŠ SR pod.č.1498/2003-42 a „podnikanie v cestovnom ruchu“ podľa učebných osnov schválených MŠ SR pod.č.CD-10763/22234-1-093. Nedeliteľnou súčasťou programu sú celoštátne odborné súťaže podľa organizačného poriadku súťaží schváleného MŠ SR pod číslom CD-2005-22201/33526-2.
3. MŠ SR schválilo dňa 12. 9. 2007 pod číslom CD-2007-17018/35426-1:915 s platnosťou od 1. septembra 2008 Slovenskú literatúru pre 2. ročník stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským autorky Mgr. Eleny Répássyovej.

4. MŠ SR schválilo dňa 21. júla 2008 pod číslom CD-2008-13854/30223-1:915 s platnosťou od 1. septembra 2008 Slovenskú literatúru pre 3. ročník stredných škôl a vyučovacím jazykom maďarským autora PhDr. Jozefa Vargu, PhD.
5. MŠ SR schválilo dňa 28. 11. 2008 pod číslom CD-2008-16534/35651-1:915 s platnosťou od 1. decembra 2008 Zbierku literárnych textov 2 pre 3. ročník stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským autorov Liliana Bolemantová – Gábor Csanda – János Patus.
6. Odbor tvorivosti mládeže ŠIOV vydáva Informačný bulletin, určený pre stredné odborné školy, vychádza v tlačovej forme a elektronicky na internetových stránkach www.siov.sk.
7. ŠIOV pri príležitosti 10. ročníka Súťaže o mlieku vydá DVD ako Metodickú publikáciu Súťaže o mlieku určenú žiakom, metodikom, učiteľom stredných odborných škôl. Odporúča sa použiť ako študijný odborný materiál stredných odborných škôl so zameraním na poľnohospodárstvo.
8. V školskom roku 2009/2010 pokračovať vo vyučovaní voliteľného predmetu ekonomické cvičenia v cvičnej firme v treťom ročníku na všetkých typoch stredných škôl, vo vyučovaní voliteľného odborného predmetu cvičná firma - praktikum na obchodných akadémiách v treťom a štvrtom ročníku, ako aj povinného odborného predmetu cvičná firma na obchodných akadémiách v štvrtom ročníku. Vyučovanie predmetu cvičná firma sa uskutočňuje raz za týždeň v blokoch v spolupráci so Slovenským centrom cvičných firiem, odborom ŠIOV, ktoré simuluje orgány štátnej správy, pošty a banky. Tento predmet podporuje získanie základného právneho a ekonomického vedomia, rozvoj riadiacich a podnikateľských schopností ako aj kľúčových kvalifikácií. Môže ho vyučovať len učiteľ ekonomických predmetov. Predmet sa klasifikuje známku na vysvedčení. Pre najlepších žiakov môže učiteľ cvičnej firmy vystaviť Doložku k vysvedčeniu o absolvovaní predmetu cvičná firma, ktorú získa na internetovej stránke www.siov.sk.
9. Odporúčame riaditeľom stredných škôl, ktorí rozhodnú o povolení absolvovať časť štúdiá v zahraničí, aby informovali žiakov a ich zákonných zástupcov o podmienkach uznania vysvedčenia alebo iného dokladu o vzdelaní po ich návrate na kmeňovú školu.
10. Odporúčame riaditeľom stredných škôl podporovať vznik a aktívne fungovanie žiackych školských rád (ďalej len ŽŠR) ako praktický nástroj učenia sa demokracii. Osobnosť koordinátora žiackej školskej rady je pre jej fungovanie dôležitá, preto zavedenie takejto funkcie je silne odporúčané všetkým riaditeľstvám stredných škôl. Pilotný projekt vzdelávania koordinátorov ŽŠR zabezpečuje IUVENTA.

2.4.1 Stredné odborné školy

Štátne vzdelávacie programy vydané v roku 2008

ŠIOV má na svojej webovej stránke www.siov.sk zverejnené štátne vzdelávacie programy pre jednotlivé stupne vzdelania na SOŠ.

Stredné odborné vzdelanie – ISCED 2C pre skupiny dvojročných učebných odborov:

- 24 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba
- 27 Technická chémia silikátov
- 29 Potravinárstvo
- 31 Textil a odevníctvo
- 32 Spracúvanie kože, plastov a gumy a výroba obuvi
- 33 Spracúvanie dreva a výroba hudobných nástrojov

- 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia
- 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka
- 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby

Stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C pre skupiny učebných odborov

- 21 Baníctvo a banícka geológia
- 24 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba
- 26 Elektrotechnika
- 27 Technická chémia silikátov
- 28 Aplikovaná chémia
- 29 Potravinárstvo
- 31 Textil a odevníctvo
- 32 Spracúvanie kože, plastov, gummy, výroba obuvi
- 33 Spracúvanie dreva a výroba hudobných nástrojov
- 34 Polygrafia a médiá
- 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia
- 37 Doprava, pošty a telekomunikácie
- 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka
- 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
- 76 Učiteľstvo
- 85 Umenie a umeleckoremeselná výroba
- Informačné technológie

Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A pre skupiny študijných odborov

- 21 Baníctvo a banícka geológia
- 22 Hutníctvo
- 23, 24 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba
- 26 Elektrotechnika
- 27 Technická chémia silikátov
- 28 Aplikovaná chémia
- 29 Potravinárstvo
- 31 Textil a odevníctvo
- 32 Spracúvanie kože, plastov, gummy, výroba obuvi
- 33 Spracúvanie dreva a výroba hudobných nástrojov
- 34 Polygrafia a médiá
- 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia
- 37 Doprava, pošty a telekomunikácie
- 39 Špeciálne technické odbory
- 42, 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka
- 43 Veterinárske vedy
- 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
- 72 Publicistika, knihovníctvo a vedecké informácie
- 76 Učiteľstvo
- 82, 85 Umenie a umeleckoremeselná výroba

Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 4A pre skupiny študijných odborov pomaturitného kvalifikačného štúdia

- 11 Fyzikálno-matematické vedy
- 68 Právne vedy

Vyššie odborné vzdelanie – ISCED 5B pre skupiny odborov pomaturitného vyššieho odborného štúdia

- 21 Baníctvo a banícka geológia
- 26 Elektrotechnika
- 31 Textil a odevníctvo
- 42 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka
- 63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
- 68 Právne vedy

2.5 Výchova a vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

2.5.1 Všeobecné pokyny

1. Rediagnostické vyšetrenie žiaka so zdravotným znevýhodnením sa vykonáva podľa individuálnej potreby konkrétneho žiaka; jeho frekvenciu s cieľom úprav odporúčaní pre výchovu, vzdelávanie a usmernenie vo vzťahu k jeho psychofyzickému vývinu navrhuje poradenské zariadenie. O rediagnostické vyšetrenie môže požiadať aj škola alebo zákonný zástupca.
2. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka so zdravotným znevýhodnením dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov a vychádzať z odporúčaní príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka a Štátneho vzdelávacieho programu – časť vzdelávací program pre žiaka s príslušným zdravotným znevýhodnením.
3. Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrtročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje
 - údaje identifikujúce žiaka,
 - hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
 - návrh hodnotenia.
4. Pri výchove a vzdelávaní detí, pre ktoré z rôznych príčin nie je postup podľa vzdelávacieho programu možný, je potrebné postupovať podľa individuálnych vzdelávacích programov. Pre týchto žiakov sa v špeciálnych školách zriaďujú triedy s individuálnym vzdelávacím programom, kde sú títo žiaci preradení.
5. Na vysvedčení žiaka s autizmom je možné riadok v predmete správanie vyškrtnúť, pokiaľ nie je vhodné jeho súhrnné klasifikovanie najlepším stupňom klasifikačnej stupnice. Odchýlky správania žiakov s autizmom od správania vyžadovaného všeobecne platným školským poriadkom sú súčasťou príznakov tohto zdravotného postihnutia a preto na to treba prihliadať a nepostihovať tie odchýlky správania, ktoré sú zapríčinené touto pervazívnou vývinovou poruchou.

6. V záujme optimalizácie psychického vývinu žiakov špeciálnych škôl vytvoriť podľa možností miesto školského psychológa.
7. V školách, ktoré vzdelávajú žiakov so zdravotným znevýhodnením môže pôsobiť aj asistent učiteľa na základe žiadosti, ktorú zriaďovateľ školy predkladá prostredníctvom príslušného krajského školského úradu podľa smernice MŠ SR č. 16/2008 z 18. decembra 2008, ktorou sa určuje postup poskytnutia finančných prostriedkov zriaďovateľom škôl na mzdy a odvody do poisťných fondov asistentov učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo pre žiakov s nadaním.
8. Žiaci škôl pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, ktorí v školskom roku 2009/2010 navštevujú druhý až štvrtý ročník základnej školy, šiesty a vyšší ročník základnej školy, druhý až štvrtý a šiesty až ôsmy ročník osemročného gymnázia, alebo druhý a vyšší ročník štvorročného gymnázia, sa môžu vzdelávať podľa učebných plánov a učebných osnov schválených podľa doterajších predpisov. Konkrétne to sú: Učebný plán a doplnky k učebným osnovám pre 1.– 4. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním schválené MŠ SR dňa 30.8.2007 pod č. CD-2007-16094/33586-1:095 s platnosťou od 1. septembra 2007, Učebný plán pre 5.– 9. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním schválený MŠ SR dňa 11.9.2007 pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15. septembra 2007 a Učebný plán pre gymnázium s osemročným štúdiom pre žiakov s intelektovým nadaním, ktorý bol schválený MŠ SR dňa 11.9.2007 pod č. CD-2007-16821/35023-1:914 s platnosťou od 15.9.2007, aktualizovaný k 1. septembru 2008. Žiaci prvých ročníkov jednotlivých stupňov týchto škôl sa vzdelávajú podľa vzdelávacieho programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, ktorý je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu. Metodické pokyny na zaraďovanie detí do špeciálnych výchovno-vzdelávacích programov pre intelektovo nadaných žiakov č. CD-2005-19376/26377-1:091 schválené MŠ SR dňa 25. augusta 2005 s platnosťou od 1. septembra 2005, aktualizované k 1. septembru 2008, zostávajú v platnosti.
9. Nadanie žiakov možno rozvíjať na základe školských vzdelávacích programov v materských, základných i stredných školách.
10. Školy pre žiakov s nadaním sú iba tie školy, ktoré zabezpečujú vzdelávanie týchto detí vo všetkých organizačných zložkách a vo všetkých ročníkoch.
11. Za deti alebo žiakov s nadaním sa pokladajú iba tie deti alebo žiaci, ktorých špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby boli diagnostikované zariadením výchovného poradenstva a prevencie.
12. Športová škola, škola s umeleckým zameraním, alebo škola s rozšíreným vyučovaním niektorých predmetov sa pokladá za školu pre žiakov s nadaním iba v prípade, ak všetci jej žiaci boli diagnostikovaní zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Uvedené školy však môžu na základe školských vzdelávacích programov rozvíjať príslušné druhy nadania žiakov aj v prípade, že nejde o žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
13. Žiak športovej školy, školy s umeleckým zameraním alebo školy s rozšíreným vyučovaním predmetov, pre vzdelávanie ktorého nepostačuje uplatňovanie školského vzdelávacieho programu príslušnej školy na základe jeho ďalších výchovno-vzdelávacích potrieb diagnostikovaných zariadením výchovného poradenstva a prevencie, je v tejto škole vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu.
14. Pre žiakov so špecifickým intelektovým nadaním, ktorých špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby boli diagnostikované centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, možno od školského roku 2009/2010 zriaďovať školy s rozšíreným vyučovaním prírodovedných a spoločenskovedných predmetov. Žiaci

týchto škôl sa vzdelávajú podľa vzdelávacích programov zameraných na rozvíjanie príslušného nadania.

15. Školy pre žiakov so špecifickým intelektovým nadaním poskytujú nižšie sekundárne a vyššie sekundárne vzdelávanie. Tieto školy nie sú určené pre žiakov predprimárneho (materská škola) a primárneho (1. stupeň ZŠ) vzdelávania, u ktorých sa špecifické intelektové nadanie ešte nediagnostikuje.
16. Pri výchove a vzdelávaní žiaka s intelektovým nadaním, ktorý je súčasne žiakom so zdravotným alebo sociálnym znevýhodnením a postup podľa školského vzdelávacieho programu preňho preto nie je optimálny, treba postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho programu.
17. Ak je žiak s intelektovým nadaním súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením, možno pri jeho vzdelávaní využiť aj asistenta učiteľa.

2.5.2 Školská integrácia detí a žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami

1. Za žiaka so zdravotným znevýhodnením v základnej škole alebo strednej škole je možné považovať len takého žiaka, ktorému príslušné poradenské zariadenie po diagnostických vyšetreniach vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu (§ 11 ods. 10 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z.). Písomné vyjadrenie k školskému začleneniu je súčasťou formulára Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy – formulár, schválený Ministerstvom školstva SR pod číslom CD-2008-17271/37405-1:914 dňa 24. 10. 2008 s platnosťou od 1. januára 2009. Formulár je aj s pokynmi na jeho vyplnenie dostupný na internetových stránkach Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave (www.statpedu.sk) alebo ho možno získať zo ŠEVT-u.
2. Zákonný zástupca dieťaťa so ŠVVP má právo si zvoliť, či bude vzdelávané v štandardnej triede základnej školy, v špeciálnej triede základnej školy, alebo v špeciálnej škole. Ak sa zistí, že vzdelávanie v bežnej škole nie je na prospech začlenenému dieťaťu, žiakovi alebo deťom, žiakom, ktorí sú účastníkmi výchovy a vzdelávania a zákonný zástupca nesúhlasí so zmenou spôsobu vzdelávania svojho dieťaťa, o jeho ďalšom vzdelávaní rozhodne súd.
3. Školská dochádzka je povinná pre všetky deti príslušného veku bez rozdielu, riaditeľ základnej školy nemôže odmietnuť prijať a vzdelávať dieťa s diagnostikovaným zdravotným znevýhodnením, ktoré do tejto školy patrí podľa bydliska. Škola, v ktorej je žiak so zdravotným znevýhodnením individuálne integrovaný, ak je to potrebné, vypracuje v spolupráci s poradenským zariadením alebo so školským špeciálnym pedagógom individuálny vzdelávací program. Zákonný zástupca má právo s týmto programom sa oboznámiť.
4. Ak žiak so zdravotným znevýhodnením nemá diagnostikované mentálne postihnutie, nemôže byť vzdelávaný podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.
5. Pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením je nevyhnutné rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené zdravotným znevýhodnením žiaka a uplatňovať požiadavky, ktoré má predpoklad splniť. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania nehodnotiť negatívne tie výkony žiaka, ktoré sú ovplyvnené jeho zdravotným stavom, ak z tejto príčiny nemá možnosť splniť alebo vykonať ich lepšie. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania využívať aj slovné hodnotenie.
6. K hodnoteniu a klasifikácii správania žiaka s diagnostikovanou poruchou aktivity a pozornosti zníženou známkou zo správania možno pristúpiť len po odbornom posúdení

a odporučením tohto postupu príslušným poradenským zariadením a to na základe takých prejavov správania žiaka, ktoré sú závažným porušením školského poriadku, ako napr. neospravedlnené hodiny, fyzické ublíženie iným osobám a pod.

7. Ak sa v priebehu školského roka prejaví, že výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorého individuálny vzdelávací program zahŕňa aj úpravu učebných osnov niektorého vyučovacieho predmetu, nie sú uspokojivé a žiak nespĺňa potrebné kritériá na jeho súhrnné hodnotenie lepším klasifikačným stupňom ako nedostatočný, je potrebné neodkladne prehodnotiť a upraviť obsah, resp. formu jeho vzdelávania v súčinnosti so špeciálnym pedagógom a psychológom. Takýto žiak nemá opakovať ročník z tých vyučovacích predmetov, v ktorých majú na jeho neúspešnosť vplyv dôsledky jeho diagnózy. Ak sa na prospechu žiaka okrem jeho zdravotného znevýhodnenia podieľa významnou mierou viac faktorov, k hodnoteniu a klasifikácii stupňom nedostatočný je možné pristúpiť, avšak len po odbornom posúdení a odporučením tohto postupu príslušným poradenským zariadením.
8. Žiaci v tzv. hraničnom pásme mentálnej retardácie nie sú žiakmi so zdravotným postihnutím. Nemôžu byť zaradovaní do špeciálnych škôl alebo tried pre žiakov s mentálnym postihnutím; ich vzdelávanie vo forme školskej integrácie je možné iba v prípade diagnostikovania porúch psychického a sociálneho vývinu či vývinových porúch učenia alebo porúch aktivity a pozornosti.
9. V školách, ktoré vzdelávajú žiakov so zdravotným znevýhodnením formou školskej integrácie, je potrebné aj naďalej vytvárať pracovné miesta školských špeciálnych pedagógov.
10. Pri vypracúvaní individuálnych vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením spolupracovať s centrami špeciálno-pedagogického poradenstva, v prípade vývinových porúch učenia alebo správania buď s centrami špeciálno-pedagogického poradenstva alebo s centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie; je možné využívať aj služby, ktoré poskytuje Detské centrum VÚDPaP, ak je žiak vzdelávaný formou školskej integrácie na základe vyjadrenia príslušného poradenského zariadenia (centra špeciálno-pedagogického poradenstva alebo centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie).
11. Žiakom so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú vzdelávaní formou školskej integrácie v bežných triedach, sa vydávajú vysvedčenia na rovnakých tlačivách ako ostatným žiakom triedy. Ich individuálny vzdelávací program sa vypracúva tak, aby obsah vzdelávania (vyučovacie predmety) bol kompatibilný s príslušným tlačivom vysvedčenia.
12. Žiaci s mentálnym postihnutím vzdelávaní v špeciálnych triedach základných škôl dostávajú vysvedčenia na rovnakých tlačivách ako žiaci špeciálnej základnej školy, žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi poruchami a mentálnym postihnutím ako žiaci základnej školy pre žiakov s autizmom, žiaci s iným druhom zdravotného znevýhodnenia v špeciálnych triedach základných a stredných škôl na tlačive určenom pre bežné triedy príslušnej školy.
13. Záväzné písomné vyjadrenia k školskému začleneniu (školskej integrácii) žiaka so zdravotným znevýhodnením v základnej škole alebo strednej škole môžu vydávať iba príslušné poradenské zariadenia zaradené v sieti škôl a školských zariadení. Ak je dieťa v dlhodobej starostlivosti Detského centra VÚDPaP alebo iného odborného pracoviska, ktoré vykonáva psychologickú alebo špeciálno-pedagogickú diagnostiku, príslušné poradenské zariadenie sa pri svojich vyjadreniach opiera o jeho posudok a odporúčania. Školský psychológ a školský špeciálny pedagóg, ktorý je zamestnancom školy, písomné vyjadrenia k školskému začleneniu nevydáva. Toto vyjadrenie nevydáva ani psychológ, ktorý nie je zamestnancom poradenského zariadenia v rezorte školstva

14. Pri vzdelávaní intelektovo nadaných detí a žiakov formou školskej integrácie spolupracovať so školským psychológom, školským špeciálnym pedagógom a príslušným centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, využívať metodickú pomoc VÚDPaP.
15. V základnej škole so súhlasom zriaďovateľa možno zriadiť špecializovanú triedu pre žiakov, ktorí z výchovno-vzdelávacieho hľadiska potrebujú kompenzačný program alebo rozvojový program alebo boli vzdelávaní v školách pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
16. Zákonný zástupca žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo zvoliť, či bude jeho dieťa vzdelávané na základe individuálneho vzdelávacieho programu v štandardnej triede, alebo v triede pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, alebo v škole pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
17. Integrované vzdelávanie žiakov so stredným a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia v štandardnej triede základnej školy neodporúčame, ak škola nemôže zabezpečiť odborný prístup špeciálneho pedagóga.
18. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa školám a poradenským zariadeniam odporúča spolupracovať so Štátnym pedagogickým ústavom a Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie, prípadne priamo s jeho Detským centrom. Spolupráca s poradenskými zariadeniami je nevyhnutná.
19. O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.
20. Ak zo záveru odborného vyšetrenia v poradenskom zariadení vyplýva, že ním vyšetrené dieťa alebo žiak je dieťaťom alebo žiakom so ŠVVP na základe jeho zdravotného znevýhodnenia, sociálne znevýhodneného prostredia, z ktorého pochádza, alebo svojho nadania, ktorý sa bude vzdelávať v bežnej triede základnej alebo strednej školy, a zákonný zástupca s tým súhlasí, poradenské zariadenie odporúča evidovať ho ako dieťa alebo žiaka so ŠVVP. Ak sa špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa alebo žiaka prejavujú po jeho prijatí do školy a dieťa alebo žiak ďalej navštevuje školu, do ktorej bol prijatý, jeho vzdelávanie ako vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa mu zabezpečuje po predložení písomnej žiadosti o zmenu formy vzdelávania a vyplneného tlačiva podľa § 11 ods. 10 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov predloženého riaditeľovi školy; ak ide o maloleté dieťa alebo žiaka, písomnú žiadosť predkladá jeho zákonný zástupca. U žiaka, ktorý má zdravotné postihnutie, resp. problémy v učení alebo správaní takého charakteru, ktoré si nevyžadujú uplatnenie špeciálno-pedagogických postupov a ďalších zdrojov vo vzdelávaní v bežnej triede školy, poradenské zariadenie nevydá odporúčanie evidovať ho ako žiaka so ŠVVP. Tiež na úpravu prístupu k žiakovi, ktorý má pri svojom vzdelávaní problémy prechodného charakteru, poradenské zariadenie vydá pre školu odborné odporúčanie, ktorého uplatnenie zabezpečí zlepšenie jeho psychosomatického stavu. Tento žiak, alebo jeho zákonný zástupca nepodáva žiadosť o individuálnu integráciu a nepostupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu.
21. Identifikáciu intelektovo nadaných žiakov so ŠVVP upravujú metodické pokyny na zaradovanie detí do špeciálnych výchovno-vzdelávacích programov pre intelektovo

nadaných žiakov č. CD-2005-19376/26377-1:091 schválené MŠ SR dňa 25. augusta 2005 s platnosťou od 1. septembra 2005, aktualizované k 1. septembru 2008. Záznam o evidencii intelektovo nadaného žiaka so ŠVVP sa nevypĺňa, nahrádza ho „Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy (ŠEVT 49 282 0)“.

22. Intelektovo nadaných žiakov možno integrovať v bežných triedach základných škôl, prípadne pre nich zriadiť špeciálne triedy. Postupovať treba podľa Informačno-metodického materiálu k organizácii výchovy a vzdelávania integrovaných intelektovo nadaných žiakov v 1.- 4. ročníku základnej školy schváleného MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-19375/26373-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005 aktualizované k 1. septembru 2008. Informácie obsiahnuté v tomto materiály možno využiť aj pri integrácii intelektovo nadaných žiakov na 2. stupni základnej školy.
23. Pri vzdelávaní žiaka s intelektovým nadaním v bežnej triede je potrebné vypracovať individuálny vzdelávací program. Tlačivo je súčasťou materiálu „Výchovno-vzdelávací program žiaka so ŠVVP v základnej škole - program pre intelektovo nadaného žiaka“, ktorý bol schválený MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-2005-19373/26374-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005, aktualizovaný k 1. septembru 2008.
24. Individuálny výchovno-vzdelávací program žiaka so všeobecným intelektovým nadaním, ktorý je začlenený v triede základnej alebo strednej školy postupujúcej podľa vzdelávacieho programu, treba zostaviť úpravou tohto programu s ohľadom na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka. Pritom možno využiť námety, ktoré poskytujú učebné plány a doplnky k učebným osnovám schválené podľa doterajších predpisov a uvedené v nasledujúcich bodoch. Podmienkou je zachovať minimálnu dotáciu jednotlivých predmetov tak, ako ju pre jednotlivé stupne vzdelávania stanovujú štátne vzdelávacie programy pre školy pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.
25. Integrovaných intelektovo nadaných žiakov 1. stupňa základnej školy možno vzdelávať podľa Učebného plánu pre 1.-4. ročník základnej školy s integrovanými intelektovo nadanými žiakmi alebo Učebného plánu pre 1.-4. ročník základnej školy (variant s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka od 1. ročníka) s integrovanými intelektovo nadanými žiakmi, ktoré boli schválené MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-2005-19371/26372-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005, aktualizované k 1. septembru 2008. K nim sú k dispozícii aj Doplnky k učebným osnovám pre 1.- 4. ročník základnej školy pre integrovaných intelektovo nadaných žiakov schválené MŠ SR dňa 25. augusta 2005 pod č. CD-2005-19372/26372-1:091 s platnosťou od 1. septembra 2005, aktualizované k 1. septembru 2008. Použiť možno aj Učebný plán a doplnky k učebným plánom pre 1. – 4. ročník základnej školy pre žiakov s intelektovým nadaním schválené MŠ SR dňa 30. augusta 2007 pod č. CD-2007-16094/33586-1:095, aktualizované k 1. septembru 2008. Ak sa podľa týchto materiálov postupuje pri integrácii v bežnej triede, vyznačí sa to do individuálneho vzdelávacieho programu žiaka.
26. Vzdelávanie žiaka s nadaním v školskej integrácii vychádza z pedagogických dokumentov platných pre školy pre žiakov s príslušným druhom nadania.
27. Identifikáciu žiakov so špecifickým intelektovým nadaním vykonávajú Centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie na základe usmernenia Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie.
28. Žiakov so špeciálnym intelektovým nadaním možno diagnostikovať až vo veku nad desať rokov a začleniť ich do tried druhého stupňa základnej školy alebo do tried strednej školy.
29. Individuálny výchovno-vzdelávací program žiaka so špecifickým intelektovým nadaním, ktorý je začlenený v triede základnej alebo strednej školy postupujúcej podľa

vzdelávacieho programu, treba zostaviť úpravou tohto programu s ohľadom na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka, predovšetkým rozšírením a prehĺbením vzdelávania v oblasti špeciálneho nadania žiaka.

30. Individuálny výchovno-vzdelávací program žiaka so špecifickým intelektovým nadaním, ktorý je začlenený v triede základnej alebo strednej školy postupujúcej podľa doterajších predpisov, treba zostaviť úpravou učebných plánov a učebných osnov schválených podľa doterajších predpisov s ohľadom na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka, predovšetkým rozšírením a prehĺbením vzdelávania v oblasti jeho špeciálneho nadania.
31. Pri výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním treba sústrediť pozornosť nielen na vzdelávanie, ale na rozvoj celej ich osobnosti, najmä na oblasť emocionality a sociálnych vzťahov.
32. Stredoškolské vzdelávanie intelektovo nadaných žiakov je možné realizovať v gymnáziu alebo podľa individuálneho vzdelávacieho programu na ktorejkoľvek strednej odbornej škole.

2.5.3 Špeciálne školy, špeciálne triedy

1. Deti v materských školách pre deti so zdravotným znevýhodnením, žiaci prípravných, prvých a piatich ročníkov základných škôl pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiaci prvých ročníkov stredných škôl pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiaci prvých ročníkov odborných učilíšť a praktických škôl, sa od školského roka 2009/2010 vzdelávajú podľa vzdelávacích programov pre
 - a. deti a žiakov s mentálnym postihnutím,
 - b. deti a žiakov so sluchovým postihnutím,
 - c. deti a žiakov so zrakovým postihnutím,
 - d. deti a žiakov s telesným postihnutím,
 - e. deti a žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou,
 - f. deti a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
 - g. deti a žiakov chorých a zdravotne oslabených,
 - h. deti a žiakov hluchoslepých,
 - i. žiakov s vývinovými poruchami učenia,
 - j. žiakov s poruchami aktivity a pozornosti,
 - k. deti a žiakov s viacnásobným postihnutím,
 - l. deti a žiakov s poruchami správania, ktoré sú súčasťou štátnych vzdelávacích programov.

Príslušné špeciálne školy v intenciách štátnych vzdelávacích programov vypracujú školský vzdelávací program.

2. Pri výchove a vzdelávaní žiaka, pre ktorého z rôznych príčin (napr. výrazne nerovnomerná štruktúra schopností, viacnásobné postihnutie, zdravotné postihnutie v kombinácii s vývinovými poruchami učenia, kombinácia zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia s nadaním a pod.) nie je postup podľa osnov danej školy optimálny, treba postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho programu.
3. Podmienky a postup na prijatie žiaka do špeciálnej triedy v základnej škole a strednej škole sú rovnaké ako pre prijatie žiaka do špeciálnej školy.
4. V súlade s § 9 ods. 2 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách sa prospech a správanie žiakov s mentálnym postihnutím hodnotí a klasifikuje podľa pravidiel hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania v špeciálnych základných školách primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z postihnutia týchto žiakov. To znamená, že vo variante A špeciálnej základnej školy je umožnené prospech

a správanie žiakov priebežne i súhrnne hodnotiť slovným hodnotením i klasifikáciou, vo variante B a C slovným hodnotením – v intenciách doposiaľ platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov. Rovnako sa postupuje aj pri žiakoch s mentálnym postihnutím vzdelávaných integrovanou formou v základných školách.

5. Rozhodnutie o prijatí žiaka do školy a školského zariadenia podľa zákona č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov vydáva každý riaditeľ, ktorý žiaka prijíma do školy alebo školského zariadenia, teda aj riaditeľ špeciálnej školy, do ktorej žiak prichádza z inej špeciálnej školy.
6. Formulár Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy sa pri zmene školy znovu nevyplňuje; škola ktorá vzdelávala žiaka doposiaľ, uvedené tlačivo spolu s ďalšou osobnou dokumentáciou žiaka zašle škole, do ktorej bol žiak prijatý.
7. Do špeciálnej školy možno prijať len žiaka s príslušným zdravotným znevýhodnením, po jeho dôkladnom diagnostickom vyšetrení. Do špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím možno prijať len žiaka s mentálnym postihnutím a žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím s preukázateľným stupňom mentálneho postihnutia. Špeciálna základná škola nie je určená pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia s intelektom v norme, t. j. ani pre žiakov v tzv. hraničnom pásme, ani pre iných žiakov bez mentálneho postihnutia.
8. Ak sa počas školskej dochádzky zistí zmena charakteru zdravotného znevýhodnenia žiaka, alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru jeho vzdelávacích potrieb, riaditeľ špeciálnej školy je povinný navrhnúť vzdelávanie žiaka v takej škole, ktorej zameranie zodpovedá výchovno-vzdelávacím potrebám žiaka. Preradenie do bežnej školy sa nevyklučuje.
9. V špeciálnych triedach základných a stredných škôl sa vyučuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo žiakov s intelektovým nadaním a využíva sa pedagogická dokumentácia a pokyny pre školy pre týchto žiakov. Vhodné je prispôbiť rozvrh hodín špeciálnej triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a bežnej triedy v príslušnom ročníku tak, aby žiaci týchto tried boli vzdelávaní spoločne na vyučovacích predmetoch výchovno-estetického zamerania.
10. V triede pre žiakov s mentálnym postihnutím, v triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím, v triede pre žiakov s autizmom alebo inou pervazívnou vývinovou poruchou, v triede pre žiakov hluchoslepých, v triedach škôl pri zdravotníckom zariadení a v triedach škôl pri špeciálnych výchovných zariadeniach triednícka hodina podľa § 9 ods. 4 vyhlášky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole súčasťou rozvrhu nie je.
11. V špeciálnych školách zvyšovať kvalifikovanosť a odbornosť vyučovania, vo výchovno-vzdelávacom procese využívať didaktické a kompenzačné pomôcky a informačno-komunikačné technológie.
12. V školských internátoch, v ktorých sú ubytovaní žiaci so zdravotným znevýhodnením, odporúčame počas nočnej prevádzky internátu zabezpečiť službu aspoň dvomi zamestnancami.
13. Informácie o špeciálnej výchove a vzdelávaní sú prístupné na stránkach www.minedu.sk a www.statpedu.sk.

2.6 Základné umelecké školy

1. Od školského roku 2008/2009 poskytujú základné umelecké školy primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Žiaci 1. a 2. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia sa vzdelávajú podľa školských vzdelávacích programov.
2. Riaditelia základných umeleckých škôl vysielajú učiteľov ako pedagogický sprievod alebo pozorovateľov na súťaže, tvorivé dielne a prehliadky formou pracovných ciest.
3. Na Základnej umeleckej škole Imra Weinera Kráľa v Považskej Bystrici pokračuje experimentálne overovanie projektu – Predprípravná výtvarná výchova v základných umeleckých školách, tvorivé dielne pre deti od 2 do 5 rokov s rodičmi.

2.7 Jazykové školy

1. Oprávnenie na vykonávanie štátnych jazykových skúšok vydá MŠ SR na základe žiadosti jazykovej školy zaradenej v sieti škôl a školských zariadení v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe splnených podmienok ustanovených vyhláškou MŠ SR č. 321/2008 Z. z. o jazykovej škole.
2. Oprávnenie na vykonávanie štátnych jazykových skúšok majú v súčasnosti vydané jazykové školy, ktorých zoznam je zverejnený na internetovej stránke www.minedu.sk v časti Regionálne školstvo.
3. V roku 2010 vykoná Štátna školská inšpekcia v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 321/2008 Z. z. o jazykovej škole pravidelnú kontrolu jazykových škôl zaradených do siete škôl a školských zariadení, ktoré majú vydané oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky na obdobie do 31. 12. 2010. Cieľom kontroly je preveriť dodržiavanie podmienok podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v školstve spojených s týmto oprávnením.

3 ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

3.1 Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia

1. Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia postupujú vo výchovno-vzdelávacom procese v školskom roku 2009/2010 podľa výchovného programu, ktorý riaditeľ školy a školského zariadenia vypracuje a zverejní po prerokovaní v pedagogickej rade školy a školského zariadenia.
2. Odporúča sa riaditeľom škôl, ktorí majú žiakov ubytovaných v školských internátoch, udeľovať dni voľna (riaditeľské voľná) po konzultácii s riaditeľom školského internátu, kde majú ubytovaných žiakov z dôvodu zabezpečenia prevádzky školského internátu v čase udelenia riaditeľského voľna.

3.1.1 Školský klub detí

1. Do oddelení školského klubu detí prednostne prijímať deti mladšieho školského veku, s ktorými uskutočňujú pedagogickí zamestnanci pravidelnú prípravu na výchovno-vzdelávací proces a relaxačno-oddychové a záujmové činnosti podľa potrieb a požiadaviek detí.
2. Výchovno-vzdelávaciu činnosť orientovať na dodržiavanie princípov etickej výchovy a výchovy k manželstvu a rodičovstvu, prostredníctvom ktorých oboznamuje s problematikou nebezpečenstva komerčného sexuálneho zneužívania detí a ochrany pred ním.

3. Poskytovať konzultačno-poradenské služby pre rodičov detí s poruchami učenia a správania sa a zabezpečovať kvalitnú kooperáciu školy a rodiny.
4. Podporovať činnosť športových krúžkov vo voľnom čase, zvyšovať telesnú aktivitu aj pre chronicky choré deti, sprístupňovať deťom ihriská na školskom dvore aj po vyučovaní a cez víkendy.
5. Pri organizovaní voľnočasových aktivít dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zameriavať sa na prevenciu detskej nehodovosti.

3.1.2 Centrum voľného času a školské stredisko záujmovej činnosti

1. Využívať možnosti realizácie projektov v rámci komunitárneho programu Európskej únie Mládež v akcii a v rámci Programov finančnej podpory detí a mládeže v SR na roky 2008 – 2013 (programy ADAM), ktoré zabezpečuje odbor detí a mládeže MŠ SR.
2. Pri zabezpečovaní voľnočasových aktivít detí a mládeže využívať pomoc Iuventy v metodickej, odbornej, poradenskej a školiacej oblasti.
3. Centrum voľného času sa podieľa na príprave a organizovaní olympiád a súťaží a spolupracuje s ďalšími príslušnými organizáciami pôsobiacimi v oblasti rozvoja detí a mládeže.
4. Prevádzka CVČ by mala byť predovšetkým na vyplnenie voľného času detí a mládeže (nevstupovať svojimi aktivitami do vyučovacieho procesu v dopoludňajších hodinách).

3.1.3 Školský internát

1. V komplexnej výchovno-vzdelávacej činnosti školských internátov systémovo uplatňovať tvorivo-humanistický model výchovy a vzdelávania, v ktorého centre pozornosti je dieťa a žiak, jeho potreby a záujmy.
2. Realizovať výchovu k manželstvu a rodičovstvu a na základe poznania rodinného prostredia dieťaťa a žiaka uplatňovať pozitívnu komunikáciu s rodinou dieťaťa a žiaka v prospech jeho výchovy.
3. Výchovno-vzdelávaciu činnosť v školských internátoch uskutočňovať podľa schváleného výchovného programu.
4. Rozvíjať kľúčové kompetencie žiaka s orientáciou na rozvoj osobnosti žiaka pripraveného na aktívny život v otvorenej informačnej multikultúrnej spoločnosti.
5. Uplatňovať neformálne vzdelávanie detí a žiakov.
6. Dodržiavať práva dieťaťa a žiaka pri rešpektovaní školského poriadku školského internátu.
7. Odporúča sa školským internátom zapájať sa do vyhlásených výziev MŠ SR, napr. „Otvorená škola, Elektronizácia a revitalizácia školských internátov, Šport a pod.“, ako aj do výziev iných rezortov vhodných pre školské internáty.
8. Študentov vysokých škôl ubytovávať v školských internátoch len po ubytovaní všetkých stredoškôľakov.

3.2 Špeciálne výchovné zariadenia

1. Mesačné vreckové a vecné dary sa deťom umiestneným v špeciálnych výchovných zariadeniach poskytujú podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo výške určenej ustanovením § 127 ods. 2, 3 a 4.
2. Na poskytovanie finančného a hmotného zabezpečenia deťom s nariadenou ústavnou starostlivosťou v špeciálnych výchovných zariadeniach, ktorým sa rozumie mesačné

vreckové, vecné dary a príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého, sa podľa § 127 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov vzťahuje § 68 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podrobnosti o určení výšky príslušnej sumy ustanovuje vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 643/2008 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, účinná od 1. januára 2009, ktorou bola ku dňu 31. 12. 2008 zrušená vyhláška MPSVR SR č. 390/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. V súvislosti so 4. periodickou návštevou Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT) v špeciálnych výchovných zariadeniach klásť dôraz na dôkladné dodržiavanie príslušných predpisov a na požiadavky vyplývajúce z Európskeho dohovoru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania č. 26/1995 Z. z.
4. V diagnostických centrách, reedukačných centrách a liečebno-výchovných sanatóriách, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť a ochranná výchova prijať účinné opatrenia na posilnenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí umiestnených v zariadení a zamestnancov a tým predchádzať mimoriadnym udalostiam. Ich činnosť aj naďalej uskutočňovať podľa individuálnych reedukačných programov vypracovaných pre každé dieťa. K bezpečnosti v oblasti reedukačných centier prispieva aj zriadenie reedukačného centra s ochranným režimom, ktorých, prevýchova si vyžaduje zvýšené nároky na personálne, priestorové a materiálno-technické zabezpečenie z dôvodu zvýšeného ohrozenia bezpečnosti detí a zamestnancov.
5. Odporúča sa klásť zvýšený dôraz na spoluprácu s rodičmi dieťaťa s cieľom aktívne ich zapojiť do liečebno-výchovného procesu.
6. Liečebno-výchovné sanatórium poskytuje psychologickú, psychoterapeutickú starostlivosť a výchovu a vzdelávanie deťom s vývinovou poruchou učenia a deťom s poruchami aktivity a pozornosti, u ktorých ambulatná starostlivosť nevedla k náprave, na základe
 - a. žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa,
 - b. dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu,
 - c. právoplatného rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia,
 - d. právoplatného rozhodnutia súdu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení výchovného opatrenia, ak ide o denné zariadenie.
7. Pobyt dieťaťa v liečebno-výchovnom sanatóriu trvá spravidla tri až dvanásť mesiacov.

3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie

1. Krajský školský úrad vytvára podmienky na metodickú činnosť poradenských zariadení, ktoré podľa § 130 ods. 7 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov poveril metodickým usmerňovaním poradenských zariadení.
2. Centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a centrá špeciálno-pedagogického poradenstva podľa § 130 ods. 7 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov sú povinné metodicky usmerňovať činnosť ďalších zložiek systému výchovného poradenstva, t. j. činnosť výchovných poradcov, školských psychológov, školských špeciálnych pedagógov, liečebných pedagógov, sociálnych pedagógov a koordinátorov prevencie a to spôsobom určeným v § 3 ods. 2 a § 4 ods. 9 vyhlášky MŠ

SR č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie. Pôsobnosť každého poradenského zariadenia vychádza z jeho vlastných podmienok; za pokrytie poskytovania tejto služby ďalším zložkám systému výchovného poradenstva všetkých škôl a školských zariadení v územnej pôsobnosti krajského školského úradu zodpovedá krajský školský úrad. Poradenské zariadenia pri tejto činnosti, rovnako ako pri ďalších odborných činnostiach, vychádzajú z metodického usmerňovania zabezpečovaného poradenským zariadením povereným krajským školským úradom.

3. Frekvenciu rediagnostických vyšetrení detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami neurčuje žiadny všeobecne záväzný právny predpis. Poradenské zariadenia rediagnostiku vykonávajú pri odôvodnenom predpoklade, že je nevyhnutné vykonať také úpravy výchovy, vzdelávania dieťaťa a usmernení vo vzťahu k optimalizácii jeho psychofyzického vývinu, ktoré nemôžu vychádzať z pôvodne určenej diagnózy dieťaťa. O rediagnostiku dieťaťa môže požiadať aj riaditeľ školy alebo zákonný zástupca dieťaťa. Rediagnostické vyšetrenie žiakov nie je potrebné vykonať pri ich prijímaní do stredných škôl, odborných učilísk a praktických škôl, ak nie odôvodnený predpoklad, že sa zmenil charakter ich zdravotného znevýhodnenia.
4. Na účely vydania odborného posudku podľa § 14 ods. 8, 9 a 10 vyhlášky MŠ SR č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách nie je nevyhnutné vykonať rediagnostiku žiaka, ak nie je odôvodnený predpoklad, že sa v priebehu jeho vzdelávania zmenil charakter jeho zdravotného znevýhodnenia.
5. Pri poskytovaní komplexnej odbornej starostlivosti deťom a poradenských služieb zákonným zástupcom a pedagogickým zamestnancom vychádzať z dôsledného dodržiavania § 132 ods. 1 a § 133 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktoré určujú cieľovú skupinu klientov pre príslušné poradenské zariadenie. V prípade, že pri určení diagnózy dieťaťa alebo inej odbornej intervencii sa využije spolupráca zamestnancov oboch typov poradenských zariadení, písomné vyjadrenie pre potreby školy vydá riaditeľ toho poradenského zariadenia, ktoré má príslušné dieťa vo svojej starostlivosti podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení.
6. Vyšetrenie školskej zrelosti pred nástupom na povinnú školskú dochádzku vykonáva poradenské zariadenie so zameraním na deti podľa § 132 ods. 1 a § 133 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov. V prípade, že sa až pri určovaní školskej zrelosti v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie zistí, že dieťa má mentálne postihnutie, ktoré sa pôvodne nepredpokladalo, alebo naopak, ak sa u dieťaťa, ktorému školskú zrelosť zisťovalo centrum špeciálno-pedagogického poradenstva pri podozrení z mentálneho postihnutia toto postihnutie nepotvrdí, doklad vydaný o školskej zrelosti, resp. o školskej nezrelosti platí. Ak je potrebné dieťaťu zabezpečiť ďalšiu starostlivosť, vrátane prípravy Návrhu na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy, ďalej ju poskytuje poradenské zariadenie v súlade s § 132 ods. 1 a § 133 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov; do dokumentácie, ktorú vedie o dieťati, priloží výsledok o určení školskej zrelosti alebo školskej nezrelosti dieťaťa vykonanú iným poradenským zariadením.
7. Pri zisťovaní pripravenosti detí na vstup do školy venovať osobitnú pozornosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia, najmä deťom z marginalizovaných osád. Sledovať deti s odloženou povinnou školskou dochádzkou a pred ich zaškolením vykonať kontrolné psychologické vyšetrenie. V prípade odloženia povinnej školskej dochádzky detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré nechodia do materskej školy a nie je predpoklad, že by sa zistené nedostatky počas ročného odkladu upravili cieľovými postupmi (stimulačné

programy, pravidelná dochádzka do materskej školy), je vhodnejším postupom zaradenie takéhoto dieťaťa do nultého ročníka alebo využitie ďalších foriem edukácie.

8. Na prípravu riešenia problematiky výchovného a psychologického poradenstva a prevencie v jeho jednotlivých oblastiach Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie vytvoril nasledujúce expertné tímy: expertný tím pre psychologickú diagnostiku, expertný tím pre špeciálno-pedagogickú diagnostiku, expertný tím pre poradenstvo, expertný tím pre kariérové poradenstvo, expertný tím pre psychoterapiu, expertný tím pre prevenciu, expertný tím pre činnosť výchovných poradcov, expertný tím pre metodiku a tvorbu systémových informácií v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie, expertný tím pre nadväznosť výchovného poradenstva a prevencie v špeciálnych výchovných zariadeniach. Podnety, resp. pripomienky týkajúce sa týchto oblastí odporúčame zasielať vyššie uvedenej priamo riadenej organizácii Ministerstva školstva SR.
9. Krajské školské úrady na vykonanie § 133 ods. 5 a 6 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov vytvárajú podmienky pre vznik zdrojových centier špeciálno-pedagogického poradenstva a prácu terénnych špeciálnych pedagógov.
10. V záujme koordinácie postupov, skvalitnenia rozhodovacieho procesu a realizácie školskej integrácie žiakov so ŠVVP zabezpečiť úzku a produktívnu vzájomnú spoluprácu odborných zamestnancov centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a centier špeciálno-pedagogického poradenstva.
11. Pri diagnóze žiakov s mentálnym postihnutím používať terminológiu podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb, 10. revízia, aby bolo jednoznačné, že ide o mentálnu retardáciu.
12. Využívať len tie odborné činnosti, ktoré sú v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami v oblasti psychologických vied. Je potrebné, aby zamestnanci poradenských zariadení boli oboznámení s informačným materiálom o praktikách nezlučiteľných s odbornou psychologickou činnosťou vydaným VÚDPaP, distribuovaným do poradenských zariadení.
13. Na poskytovaní odborných služieb v oblasti výchovného poradenstva a prevencie sa zúčastňujú aj výchovný poradca, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, liečebný pedagóg a koordinátor prevencie.
14. Orientovať sa na včasné podchytenie, reedukačné, poradenské a terapeutické korigovanie rizikových prejavov a vlastností detí s problémami v osobnostnom vývine.
15. Osobitnú pozornosť venovať poradensko-informačnej a metodickej činnosti v oblasti profesijnej orientácie a prípravy na voľbu povolania.
16. Pri riešení odborných, metodických a personálnych problémov spolupracovať s Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie, so Združením pracovníkov CPPP a Štátnou školskou inšpekciou.
17. Metodickú pomoc pri identifikácii intelektovo nadaných detí a ďalšej psychologickej starostlivosti o ne poskytuje VÚDPaP. Zabezpečuje tiež akreditované vzdelávanie psychológov poradenských zariadení a školských psychológov v kurze Identifikácia intelektovo nadaných detí.
18. Personálne a materiálne dobudovať organizačnú štruktúru CPPP a P.
19. Pri plánovaní a realizácii činnosti vychádzať z Koncepcie špeciálno-pedagogického poradenstva, ktorú schválila vláda SR dňa 21. marca 2007 uznesením č. 282 a z Koncepcie pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe, ktorú schválila vláda SR dňa 21. marca 2007 uznesením č. 283, s rešpektovaním zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho vykonávacích predpisov - vyhlášky

č.325/2008 Z.z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie, vyhlášky č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách a vyhlášky č. 320/2008 Z.z. o základnej škole, vyhlášok k vzdelávaniu a ukončovaniu štúdia na stredných školách a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov.

20. V súlade s Národným programom boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2008 – 2010 realizovať besedy najmä pre študentky stredných škôl o možných rizikách práce v zahraničí s cieľom predísť obchodovaniu s ľuďmi.
21. Centrá pedagogicko–psychologického poradenstva a prevencie v mieste svojej pôsobnosti garantujú odbornosť a efektívnosť preventívnych programov realizovaných v rezorte školstva. Odporúča sa ich zameranie na podporu protektívnych faktorov osobnosti a prevenciu všetkých nežiaducich javov (prevencia rizikového správania a porúch správania, prevencia záškoláctva, prevencia látkových a nelátkových závislostí, prevencia šikanovania, násilných a extrémnych prejavov, prevencia suicidálneho správania, prevencia sexuálne rizikového správania, prevencia HIV/AIDS, sexuálneho zneužívania apod.).
22. Odporúča sa poskytovať odbornú preventívnu, psychologickú a psychoterapeutickú pomoc deťom, rodičom a učiteľom. Preventívne programy realizovať na princípoch posilňovania protektívnych faktorov osobnosti.
23. Odporúča sa realizovať programy v oblasti prevencie drogových závislostí s dôrazom na potrebu evidencie a vyhodnocovania údajov v zmysle požiadaviek Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť.
24. Odporúča sa spolupráca s riaditeľstvami škôl a učiteľmi - koordinátormi prevencie pri realizácii školských projektov prevencie a pri poskytovaní metodickej pomoci a supervízie pre učiteľov – koordinátorov prevencie v mieste pôsobnosti.
25. V zmysle odporúčania Rady Európy 2001/458/EC a v súlade s Národným akčným plánom pre problémy s alkoholom a Rámcovým dohovorom na kontrolu tabaku sa odporúča venovať zvýšenú pozornosť aj realizácii preventívnych programov pre prevenciu nadužívania legálnych drog.
26. V zmysle Národného programu duševného zdravia sa odporúča realizovať preventívne programy pre adolescentov so zreteľom na prevenciu suicidálneho správania.
27. V rámci Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2008-2010 sa odporúča realizácia besied, najmä pre študentky stredných škôl o možných rizikách práce v zahraničí.
28. Pri starostlivosti o žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia dôsledne vykonávať diagnostické vyšetrenia, odporúčame spolupracovať s asistentmi učiteľa.

3.4 Školské účelové zariadenia

3.4.1 Škola v prírode

1. Orientovať sa predovšetkým na organizovanie pobytov v prírode bez prerušenia výchovno-vzdelávacieho procesu pre deti materských, základných a stredných škôl s cieľom upevňovať u detí a žiakov zdravý osobnostný rozvoj, ich fyzické a psychické zdravie.
2. Rozvíjať výchovno-vzdelávaciu a osvetovú činnosť detí a mládeže s dôrazom na environmentálnu výchovu a vzdelávanie zamerané najmä na trvale využiteľnú energiu, čistú vodu, zvyšovať povedomie v oblasti separácie odpadov a ich následnej recyklácie.

3.4.2 Zariadenia školského stravovania

1. Organizácia a činnosť školského stravovania sa v zariadeniach školského stravovania zabezpečuje v súlade s §140 a § 141 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
2. Pri výrobe a výdaji jedál v zariadeniach školského stravovania odporúčame používať nasledovné materiáľno-spotrebné normy a receptúry pre školské stravovanie:
 - a. MSN a receptúry pre školské stravovanie vydané MŠ SR,
 - b. MSN a receptúry pre diétny stravovací systém, vydané MŠ SR v roku 2008.
3. Zriaďovateľ podľa miestnych podmienok zabezpečuje ekonomicky a organizačne efektívnosť školského stravovania detí a žiakov formou zriaďovania zariadení školského stravovania, ktorých je zriaďovateľom v súlade so zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
4. Režim stravovania detí a žiakov, zamestnancov škôl a školských zariadení a ostatných stravujúcich je upravený v platnom prevádzkovom poriadku školy alebo školského zariadenia schválenom príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva SR v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s vyhláškou MZ SR č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež. Podávanie suchej stravy prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch (krátkodobo) v prípade napr. havarijných situácií, školských výletov a pod. Aj táto strava musí svojím zložením zodpovedať § 24 ods. 5 písm. b/ zákona č. 355/2007 Z. z..
5. Odporúča sa školám a školským zariadeniam zabezpečovať propagáciu zdravej výživy deťom, žiakom a ich rodičom, formou poskytovania informácií o školskom stravovaní, organizovania ochutnávok (nátierok, mliečnych nápojov a mliečnych výrobkov, zeleninových šalátov a podobne) v spolupráci s dodávateľmi tovarov, sponzorských príspevkov, darovaných poľnohospodárskych produktov od rodičov, za účasti regionálnej tlače, televízie a pod. Propagáciu organizovať aj v čase prítomnosti rodičov počas konania rodičovských združení.
6. Odporúča sa školám a školským zariadeniam a ich zriaďovateľom v súlade s Metodickým usmernením MŠ SR č. 12/2008 zo 6. 10. 2008 spolupracovať s mliekarenskými podnikmi v SR, ktorí sú žiadateľmi o finančnú pomoc v zmysle uplatnenia nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách a pre žiakov na základných a stredných školách. Bližšie informácie získate na internetových stránkach www.apa.sk a www.minedu.sk (rezortné predpisy).
7. Zvýšenú pozornosť venovať výzve MŠ SR na predkladanie projektov a využiť možnosť získania finančných prostriedkov na elektronizáciu a revitalizáciu zariadení školského stravovania.
8. Ak škola alebo školské zariadenie prevádzkuje bufet pre deti a žiakov musí zabezpečiť, aby bol ponúkaný sortiment tovarov výživovo hodnotných v súlade s § 24 ods. 5 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. a vylúčiť sortiment alkoholických a tabakových výrobkov. V zmysle zásad zdravej výživy sa neodporúča v bufete a inom zariadení rýchleho občerstvenia (napr. automat) v škole alebo školskom zariadení ponúkať sortiment sýtených nápojov a nápojov s obsahom chinínu a kofeínu.

9. Riaditeľ (vedúci) zariadenia školského stravovania spolupracuje s riaditeľom školy alebo riaditeľom školského zariadenia:
 - a. pri zabezpečovaní pedagogického dozoru nad deťmi a žiakmi v zariadení školského stravovania,
 - b. pri vypracovaní stravovacieho režimu stanovením prestávky na jedlo a oddych tak, aby prestávky na doplnkové stravovanie a hlavné jedlo zodpovedali fyziologickým potrebám stravujúcich sa detí a žiakov,
 - c. pri výchove k spoločenskému správaniu, zásadám zdravej výživy, hygiene a stolovaniu a pri odstraňovaní negatívnych stravovacích návykov detí, žiakov pri zabezpečovaní školského mliečneho programu,
 - d. pri zabezpečovaní podnikateľskej činnosti.

4 UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ

1. MŠ SR k problematike učebníc vytvorilo internetovú stránku www.edicny-portal.sk, ktorá obsahuje informácie o učebniciach, o konkurzoch na nové učebnice a taktiež objednávkový formulár na učebnice pre školy. Objednávky pre školský rok 2009/2010 sa budú realizovať vyplnením elektronickej objednávky cez www.edicny-portal.sk. O termínoch začatia a ukončenia objednávkového konania budú školy informované na tejto internetovej stránke.
2. Zoznamy učebníc, ktorým bola v roku 2008 udelená schvaľovacia alebo odporúčacia doložka MŠ SR sú zverejnené na www.edicny-portal.sk.
3. Nákup učebníc pre základné a stredné školy na školský rok 2009/2010 vychádza z požiadaviek škôl na učebnice v objednávacom konaní z konca roka 2008. Finančné možnosti nákupu sú limitované. Požiadavku škôl pokrývajú len na 81 %.
4. Po ukončení objednávacieho konania na nákup učebníc si môžu objednať učebnice len novootvorené školy. Do konca februára si môžu upraviť objednávku pre 1. ročník všetky školy, t. j. zvýšiť ju alebo znížiť podľa počtu žiakov zapísaných do 1. ročníka. Vzhľadom na to, že klesá populácia, prispôsobí MŠ SR výšku objednávok jednotlivých učebníc podľa reálneho počtu žiakov v príslušnom ročníku. Z tohto dôvodu je potrebné spresniť objednávku.
5. Pre nákup učebníc cudzieho jazyka z dovozu odporúčaných na výučbu jazyka v 3. a 4. roč. základnej školy (variant, v ktorom sa cudzí jazyk vyučuje ako povinný predmet) platia naďalej rovnaké podmienky ako doteraz. Po zakúpení učebníc a uhradení faktúry za nákup, môže škola požiadať MŠ SR o refundáciu vynaložených finančných prostriedkov. K žiadosti o refundáciu priloží kópiu uhradenej faktúry vrátane dodacieho listu, číslo účtu, na ktorý budú finančné prostriedky zaslané a potvrdenie zriaďovateľa o tom, že škola má triedy s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka ako povinného predmetu. Učebnice majú životnosť päť rokov. O refundáciu žiadajú len školy, ktorým sa doteraz nerefundoval nákup učebníc, resp. si potrebujú doplniť fond učebníc vzhľadom na zvýšený počet žiakov. Školy predkladajú svoje žiadosti o refundáciu od začiatku septembra do 31. októbra. MŠ SR koncom kalendárneho roka, v prípade dostatku finančných prostriedkov, refunduje školám nákup učebníc pre žiakov. Pracovné zošity si hradia žiaci. Učebnice pre výučbu cudzích jazykov pre druhý stupeň základnej školy si školy objednávajú prostredníctvom ponukového listu, alebo formou elektronickej objednávky cez www.edicny-portal.sk.
6. Pre ťažko zrakovo postihnutých žiakov integrovaných v systéme bežných stredných škôl, gymnázií a konzervatórií sú aj v tomto roku vyčlenené finančné prostriedky na úhradu prepisu povinných študijných textov a notovín do Braillovho písma. Odporúča sa

spolupracovať v tomto smere s Podporným centrom pre zrakovo postihnutých študentov pri Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave, s Úniou nevidiacich a slabozrakých v Bratislave, s Knižnicou Mateja Hrebendu pre nevidiacich v Levoči a so Strednou odbornou školou pre zrakovo postihnutých v Levoči.

7. Zoznam platných a tiež zmenených tlačív sa nachádza na internetovej adrese www.sevt.sk/skolstvo.
8. Školám sú k dispozícii tlačivá aj v elektronickej forme prostredníctvom programu eTlačivá. Viac informácií www.etlaciva.sk.
9. Odporúča sa riaditeľom škôl, aby sa v prípade akýchkoľvek otázok týkajúcich sa školských tlačív a ich administrácie a vedenia pedagogickej dokumentácie obracali na oddelenia odborných a metodických činností krajských školských úradov.
10. V rámci projektu „Inovačná didaktika pomocou webu“, ktorý bol spolufinancovaný Európskou komisiou v rámci programu Socrates-Minerva, vznikol medzinárodný portál pre učiteľov s materiálmi pre rôzne predmety a medzipredmetové projekty a je prístupný na adrese URL: <http://wad.fmi.uni-sofia.bg/wad/sk/>.
11. V r. 2008 vyšli učebnice informatiky:
 - Informatika pre SŠ – tematický zošit Práca s internetom (prepracované vydanie)
 - Databázový systém MS ACCESS pre 3. roč. OA

5 ĎALŠIE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A NEPEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV

1. Od školského roku 2009/2010 sa začne realizovať Národný projekt "Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania" pod gesciou Metodicko-pedagogického centra financovaný z Operačného programu Vzdelávanie. O všetkých aktivitách súvisiacich s realizáciou tohto projektu budú pedagogickí zamestnanci materských škôl priebežne informovaní prostredníctvom webovej stránky Metodicko-pedagogického centra a postupne aj prostredníctvom na tento účel zriadeného edukačného portálu na stránke www.mpc-edu.sk.
2. Ďalšie vzdelávanie učiteľov ZŠ a SŠ v predmete Informatika. Cieľom národného projektu je rozvoj kľúčových kompetencií, prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácií pedagogických zamestnancov. V rámci národného projektu pôjde o doplnenie vzdelávacieho systému o kvalifikovaných učiteľov predmetu informatika na základných školách a stredných školách.
3. Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách.
4. Modernizácia vzdelávacieho procesu na stredných školách. Cieľom uvedených národných projektov je zmena formy výučby na základných školách a na stredných školách, ktorá povedie k modernizácii vyučovacieho procesu. Národné projekty prispievajú k zabezpečeniu premeny tradičnej školy na modernú. V rámci uvedených národných projektov sa vytvorí moderné vyučovacie prostredie, vrátane využívania IKT pomôcok vo vyučovacom procese.
5. Rómske vzdelávacie, informačné, dokumentačné, poradenské a konzultačné centrum (ROCEPO) s celoslovenskou pôsobnosťou poskytuje odbornú-metodickú pomoc školám a školským zariadeniam s vysokým zastúpením rómskych detí a žiakov a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (www.rocepo.sk).
6. Metodicko-pedagogické centrum (ďalej len „MPC“), regionálne pracovisko Prešov realizuje projekt špecializovaného kvalifikačného štúdia Asistent učiteľa schválený MŠ SR dňa 18. januára 2003 pod číslom 84/2002-10.

7. V súlade s prioritnými úlohami MŠ SR riaditelia škôl a školských zariadení podporujú a iniciujú ďalšie vzdelávanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov v rámci ponuky vzdelávacích programov vzdelávacích organizácií MŠ SR, MPC a jeho regionálnych pracovísk podľa aktuálnych potrieb a zamerania školy pre celý pedagogický kolektív, resp. jeho časť.
8. MPC v regionálnom pracovisku Prešov a jeho ROCEPe poskytuje odbornú-metodickú pomoc školám a školským zariadeniam s vysokým zastúpením rómskych detí a žiakov s celoslovenskou pôsobnosťou.
9. Školy a školské zariadenia si môžu prostredníctvom MPC a jeho regionálnych pracovísk objednať vzdelávacie prednášky na tému práce s deťmi z minoritných skupín.
10. Ponuky vzdelávacích aktivít bude MPC zverejňovať na stránke www.mpc-edu.sk.
Kontakty:
 - Metodicko-pedagogické centrum, pracovisko: Tomášikova ul. 4, 820 09 Bratislava, www.mpc-edu.sk,
 - Regionálne pracoviská:
 - MPC regionálne pracovisko, Ševčenkova ul. 11, 851 01 Bratislava,
 - MPC regionálne pracovisko, Pod Sokolicami 14, 911 01 Trenčín,
 - MPC regionálne pracovisko, Horná ul. 97, 975 46 Banská Bystrica,
 - MPC regionálne pracovisko, Ul. T. Ševčenka 11, 080 20 Prešov,
 - MPC regionálne pracovisko, Ul. kozmonautov 5, 94901 Nitra
 - MPC regionálne pracovisko, Zádielska ul. 1, 04001 Košice
 - MPC regionálne pracovisko, Predmestská ul. 1613, 02001 Žilina
11. Učitelia majú príležitosť získať základné zručnosti s IKT na školeniach organizovaných Školskými výpočtovými strediskami, ktoré sú pracoviskami ÚIPŠ.
12. V rámci národného projektu Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách, realizovanému v rámci Operačného programu Vzdelávanie Štátnym pedagogickým ústavom, si učitelia 1. stupňa ZŠ doplnia kvalifikáciu o cudzí jazyk na úroveň B2 Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky a didaktiku cudzieho jazyka so zameraním na cieľovú skupinu detí.
13. V prípade, že by kvalifikovaní učitelia cudzích jazykov na 2. stupni ZŠ chceli učiť cudzí jazyk na 1. stupni ZŠ, rozšíria si v rámci vyššie uvedeného projektu kvalifikáciu o všeobecnú pedagogiku, t. j. pedagogicko-psychologické základy vyučovania cudzieho jazyka a didaktiku cudzieho jazyka pre cieľovú skupinu detí, t. j. pre žiakov mladšieho školského veku.
14. V súlade s Uznesením vlády SR č. 447/7/2008 k návrhu stratégie vzdelávania vo finančnej oblasti vypracovať Model ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti rozvoja finančnej gramotnosti.
15. ŠIOV zabezpečuje vzdelávanie učiteľov odborných predmetov:
 - Špecializačné inovačné štúdium – Podnikanie na vidieku.
 - Priebežné vzdelávanie učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy so zameraním na rozširovanie pedagogických a odborných vedomostí, zručností a kompetencií v oblasti:
 - zavádzania nových a inovovaných študijných a učebných odborov do praxe,
 - obsahového a integrovaného jazykového vzdelávania - CLIL,
 - metodiky tvorby učebníc a učebných materiálov, hodnotenia učebníc, prezentácie nových učebníc a ich využitia vo vyučovacom procese,

- aplikovania informačných a komunikačných technológií vo vyučovaní odborných predmetov.
16. ŠIOV - odbor tvorivosti mládeže organizuje odborné podujatia do zahraničia pre pedagógov a riaditeľov stredných škôl zamerané na poznávanie európskych školských vzdelávacích systémov a inštitúcií, so zameraním na workshopy, prezentácie, exkurzie, outdoor traininig, školenia a stáže. Skúsenosti získané osobnou aktivizáciou vo vyučovacom procese sú integrálnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu.
 17. ŠIOV - odbor Slovenské centrum cvičných firiem každoročne organizuje semináre, školenia a konferenciu pre pedagógov a riaditeľov škôl zamerané na odborné vzdelávanie učiteľov cvičných firiem v oblasti zakladania a vedenia firiem, komunikácie, marketingu, personálneho tréningu - ľudských zdrojov, daní, poisťovníctva, ekonomiky a obchodnej korešpondencie. Cvičná firma zlepšuje v účastníkoch cieľových skupín schopnosť využívať odborné teoretické vedomosti v praxi a rozvíja podnikateľské zručnosti: schopnosť pracovať v tíme, schopnosť komunikovať, schopnosť tvorivo riešiť problémy, rozhodovať, robiť závery, kriticky a samostatne myslieť, inovovať - rozvíjať seba, podnecovať rozvoj iných a používanie najnovších informačných technológií.
 18. Pri organizovaní vzdelávacích podujatí zameraných na prácu s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ako aj podujatí zameraných na rozvoj sociálnych spôsobilostí a tvorivosti pedagogických pracovníkov môže MPC spolupracovať s Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie.
 19. Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie poskytuje pedagogickým zamestnancom špecializačné inovačné štúdium Edukácia intelektovo nadaných detí v základnej škole akreditované MŠ SR pod číslom 222/12473/2006/114/1 a psychológom kurz Identifikácia intelektovo nadaných detí akreditovaný MŠ SR pod číslom 222/12473/2006/114/2.
 20. Školy a školské zariadenia si môžu vo VÚDPaP objednať prednášky pre pedagogických zamestnancov na tému práce s rôznymi skupinami detí (zo sociálne znevýhodneného prostredia, nadané deti, školská spôsobilosť, kariérové a profesijné poradenstvo a i.). Bližšia ponuka tém na www.vudpap.sk.
 21. Ponuky ďalšieho vzdelávania a supervízie pre pracovníkov CPPP a P bude Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie zverejňovať na svojich internetových stránkach www.vudpap.sk.

6 CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE

1. Celoživotné vzdelávanie zahŕňa formálne, neformálne a nevyučbové vzdelávanie sa jednotlivca počas celého života. Môžu ho zabezpečiť školy, školské zariadenia a vzdelávacie zariadenia iných právnických osôb a fyzických osôb (vzdelávacie ustanovizne). Z uvedeného dôvodu je potrebné:
 - a) podporovať kreditový systém v celoživotnom vzdelávaní, ktorý umožňuje rozdeľovať kvalifikácie na kreditné jednotky, zaručujúce neustálu inováciu obsahu vzdelávania, dostatočný výber modulov s možnosťou výberu pre rôzne skupiny účastníkov,
 - b) zamerať vzdelávacie aktivity nielen na udržiavanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných vedomostí, ale aj na ich rozširovanie a získavanie nových kvalifikácií,

- c) zamerať sa na potreby trhu práce pri určovaní obsahu vzdelávacích aktivít zabezpečovaných v rámci celoživotného vzdelávania.
2. Celoživotné vzdelávanie má byť zamerané predovšetkým na to, aby všetci mali základnú prípravu v oblasti kľúčových kompetencií (IKT, komunikácia v cudzom jazyku, schopnosť učiť sa a ďalšie).

7 ÚČINNOSŤ

Pedagogicko-organizačné pokyny nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2009.

Ján Mikolaj
podpredseda vlády a minister školstva SR

Bratislava 9. apríl 2009

Príloha č. 1 (súťaže)

Zoznam súťaží žiakov materských škôl, základných škôl, základných umeleckých škôl, stredných škôl a špeciálnych škôl v SR v školskom roku 2009/2010.

Predmetové olympiády a celoštátne súťaže, ktorých vyhlasovateľom je MŠ SR (zabezpečené *Iuventou*)

Názov súťaže	Súťaž určená žiakom
Biologická olympiáda	ZŠ, SŠ
Dejepisná olympiáda	ZŠ, SŠ
Fyzikálna olympiáda*	ZŠ, SŠ
Geografická olympiáda	ZŠ, SŠ
Chemická olympiáda	ZŠ, SŠ
Matematická olympiáda*	ZŠ, SŠ
Olympiáda v informatike*	SŠ
Olympiáda v anglickom jazyku	ZŠ, SŠ
Olympiáda vo francúzskom jazyku	ZŠ, SŠ
Olympiáda ľudských práv	SŠ
Olympiáda v nemeckom jazyku	ZŠ, SŠ
Olympiáda v ruskom jazyku	ZŠ, SŠ
Olympiáda v španielskom jazyku	SŠ
Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry	ZŠ, SŠ
Projekt Európa v škole	ZŠ, SŠ
Pytagoriáda	ZŠ
Turnaj mladých fyzikov	SŠ

* súčasťou súťaží sú korešpondenčné semináre pre študentov stredných škôl z matematiky, fyziky a informatiky

Termínovník všetkých kôl týchto súťaží zostavuje IUVENTA. Financovanie celoštátnych kôl zabezpečuje IUVENTA, financovanie nižších kôl týchto súťaží je zabezpečené prostredníctvom rozpočtov krajských školských úradov. Všetky informácie o súťažiach, spolu s organizačnými poriadkami a metodickými pokynmi, nájdete na stránke www.olympiady.sk.

Predmetové olympiády a celoštátne súťaže, ktorých vyhlasovateľom je MŠ SR (zabezpečené *ŠIOV*)

Názov súťaže	Súťaž určená žiakom
Konštrukčná súťaž „SlovakiaSkills“ skupiny odborov elektrotechnika	SŠ
Odborná súťaž zručnosti „SlovakiaSkills“ skupiny odborov stavebníctvo	SŠ
Odborná súťaž zručnosti „SlovakiaSkills“ v odbore kaderník/čka	SŠ
Odborná súťaž zručnosti „SlovakiaSkills“ v odbore kozmetička - vizážistka	SŠ
Stredoškolská odborná činnosť	SŠ
Súťaž o mlieku	SŠ
Súťaž žiakov stredných škôl v spracovaní informácií na počítači	SŠ
ZENIT v elektronike	SŠ

ZENIT v programovaní	SŠ
ZENIT v strojárstve	SŠ
IPM STUDENT AWARD	SŠ

Ostatné súťaže

Názov súťaže	Súťaž určená žiakom
Aplikovaná ekonómia	SŠ
Bábkulienka	MŠ
Bohúňová paleta Dolný Kubín	ZUŠ
Bojnická perla – celoslovenská spevácka súťaž v sólovom speve populárnej piesne žiakov základných umeleckých škôl	ZUŠ
Celoslovenská gitarová súťaž Bojnice	ZUŠ
Celoslovenská súťažná prehliadka pop-rockových a džezových skupín žiakov	ZUŠ
Celoslovenská súťažná prehliadka v sólovej a komornej hre – prehliadka slovenskej hudobnej tvorby pre deti a mládež	ZUŠ
Celoslovenská súťaž výtvarných prác detí a mládeže „SLOVENSKO – KRAJINA V SRDCI EURÓPY“	ZŠ, ZUŠ, SŠ
Medzinárodný festival v sólovej a komornej hre na akordeóne žiakov základných umeleckých škôl a študentov vysokých škôl z fakúlt humanitného zamerania „EUROMUSETTE a GOLDENTANGO“	ZUŠ a študenti VŠ
Celoštátna súťaž v balení darčiekov	SŠ
Čarovná flauta – Nižná	ZUŠ
Čírenie talentov Dolný Kubín	ZUŠ
Detský umelecký festival – Banská Bystrica	ZUŠ
Detský výtvarný a literárny Trenčín	ZUŠ, 8-ročné gymnázia
Dni Mihálya Tompu	ZŠ, SŠ s VJM
Dobré slovo	ZŠ, SŠ s VJM
Dúha Stará Ľubovňa	MŠ, ZŠ, ZUŠ
Dúhový kolotoč	MŠ
Duchnovičov Prešov	ZŠ, SŠ s VJR
Festival Eugena Suchoňa v Pezinku	ZUŠ
Festival drámy a umeleckého slova	ZŠ, SŠ s VJU
Festival moderného tanca – celoslovenský súťažný festival v tanečných choreografiách pre žiakov základných umeleckých škôl	ZUŠ
Pátranie po predkoch, alebo Poznaj svoju minulosť	ZŠ, SŠ
Historická súťaž zo slovenských dejín	SŠ
Hnúšťaňský akord	ZUŠ
Hudobný festival I.Ballu Dolný Kubín	ZUŠ
Husľová dielňa Žilina	ZUŠ
Hviezdoslavov Kubín	ZŠ, SŠ
INFOPROG	SŠ s VJM
Jókaiho dni	SŠ s VJM
Karpatská kotlina 2008	ZŠ, SŠ s VJM
Klavírna súťaž D.Kardoša Bánovce n/Bebravou	ZUŠ

Koyšove Ladce	ZŠ, SŠ
Kráľove Šahy	ZŠ, SŠ, ZUŠ
Kreativita mladých grafikov	SŠ
Kukučínová literárna Revúca	ZŠ, SŠ
Liečivé rastliny	ZŠ
Literárny Kežmarok	ZŠ, SŠ
Malé grafické formy Vrútky	ZUŠ
Medzinárodná spevácka súťaž Imricha Godina Vráble	ZŠ, SŠ, ZUŠ
Medzinárodná súťaž v minifutbale	ZŠ
Medzinárodná klavírna súťaž – Košice	ZUŠ
Medzinárodná výtvarná internetová súťaž Považská Bystrica	ZUŠ
Metamorfózy dreva	SŠ
Mládež a odkaz A.Dubčeka	ZŠ, SŠ
Mládež spieva	ZŠ
Mladí klaviristi	ZUŠ
Módna línia mladých	SOŠ
MUSICA ARVENZIS	ZUŠ, konzervatóriá
Musica Camerata Ján Albrecht	ZUŠ
Na bicykli bezpečne	ZŠ
Pekná maďarská reč	ZŠ, SŠ s VJM
Piano v modernom rytme – celoslovenská súťaž modernej hudby pre žiakov základných umeleckých škôl	ZUŠ
Podnikanie v cestovnom ruchu	SŠ
Podunajská jar	ZŠ s VJM
Poznaj slovenskú reč	ZŠ, SŠ s VJM
Praktická matematika	SOŠ
Prečo mám rád slovenčinu	ZŠ
Prednes poézie a prózy v nemeckom jazyku	ZŠ s VJN
Prehliadka mladých gitaristov	ZUŠ
Rómsky hlások	ZŠ, SŠ
Schneiderova Trnava	ZUŠ
Slávik Slovenska	ZŠ, ZUŠ
Spotrebiteľská výchova žiakov	ZŠ, SŠ
Supertrieda	ZŠ, ZUŠ, SŠ
Súťaž mladých prírodovedcov	ZŠ, SŠ s VJM
Súťaž mladých matematikov	SŠ s VJM
Súťaž mladých zdravotníkov prvej pomoci	ZŠ, SŠ
Súťaž mladých záchranárov CO	ZŠ, SŠ
Súťaž študentov konzervatórií v hre na organe, na plechové dychové nástroje, skladateľov v skladbe, v speve, v hre na gitaru a harfu a koncert víťazov	konzervatóriá
Súťaž žiakov ZUŠ na Slovensku v hre na keyboarde	ZUŠ
Súťaž o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice	ZŠ, SŠ
Súťaže Katedry	ZŠ, SŠ s VJM
Svet okolo nás	MŠ
Šaliansky Matko	ZŠ
Štúrov Zvolen	ZŠ, SŠ

Štúrovo pero	SŠ
Talent Revúca	ZUŠ
Ukážem, čo viem	ZŠ s VJM
Výtvarné alternatívy	ZUŠ
Zlatá krajina	MŠ
Zlatá priadka	ZŠ

Poznámka: Súťaže detí materských škôl, žiakov základných škôl, základných umeleckých škôl a stredných škôl sú vyhlasované MŠ SR. Sú realizované formou predmetových súťaží, športových súťaží, literárnych a umeleckých súťaží a prehliadok tvorivosti. Súťaže majú zväčša postupový charakter a končia sa celoštátnym kolom alebo medzinárodnou súťažou. Sprievodným programom súťaží môžu byť prednášky, semináre, prehliadky prác a iné aktivity pre pedagogických zamestnancov, žiakov a deti. Spolu vyhlasovateľom celoštátnych súťaží môžu byť so súhlasom MŠ SR aj ďalšie právnické osoby.

Športové súťaže vyhlasované MŠ SR v spolupráci so Slovenskou asociáciou športu na školách (ďalej len „SAŠŠ“), krajskými školskými úradmi a samosprávnymi krajami:

Druh športovej súťaže:	Súťaž určená:
aerobic	žiaci a žiačky SŠ
atletika	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
basketbal	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
bedminton	žiaci a žiačky ZŠ
bežecké lyžovanie	žiaci a žiačky ZŠ
cezpoľný beh	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
futbal	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
hádzaná	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
halový futbal	žiaci SŠ
halové veslovanie	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
letný biatlon	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
malý futbal (McDonald's Cup)	žiaci ZŠ do 11 rokov
Memoriál Márie Zavorskej	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Nestlé basketbal	žiaci ZŠ do 12 rokov
Olympiáda školských pracovníkov	zamestnanci škôl, zamestnanci KŠÚ, zamestnanci VÚC a obcí (odborov školstva)
orientačný beh	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
plávanie	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
stolný tenis	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
streľba zo vzduchovky	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
streetball	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
šach	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Školské dni športu	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
športová gymnastika	žiaci a žiačky ZŠ
volejbal	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
vybíjaná	žiačky ZŠ

Kalendár – program školských športových súťaží (ďalej len „ŠŠS“) zostavuje SAŠŠ. ŠŠS sú dobrovoľné a z vyššie uvedenej ponuky súťaží si kraje môžu zostaviť program ŠŠS podľa záujmu žiakov a žiačok základných škôl a stredných škôl alebo podľa tradícií regiónu. Financovanie ŠŠS na celoštátnej úrovni zabezpečuje MŠ SR a iní partneri, na regionálnej

úrovni krajské školské úrady, samosprávne kraje, obce, SAŠŠ a iní partneri. Propozície a informácie o športových súťažiach základných a stredných škôl sú zverejnené na www.sass.sk.

Celoštátne športové súťaže žiakov, na ktoré MŠ SR poskytlo dotáciu zo štátneho rozpočtu národným športovým zväzom:

Druh športovej súťaže:	Subjekt:	Súťaž určená:
Školská liga v basketbale	Slovenská basketbalová asociácia	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Návrat gymnastiky na ZŠ a BUĎ FIT s gymnastikou	Slovenská gymnastická federácia	žiaci a žiačky ZŠ
Street Hockey školská liga	Slovenská hokejbalová únia	žiaci a žiačky ZŠ
Minivolejbal a pohybové hry vo volejbale	Slovenská volejbalová federácia	žiaci a žiačky ZŠ
Hľadáme nového Jozefa Plachého, Zo školských lavíc do Atletickej haly Elán	Slovenský atletický zväz	žiaci a žiačky ZŠ
M-SR nepočujúcich žiakov vo futsale, plávaní a v stolnom tenise	Slovenský deaflympijský výbor	žiaci do 16 rokov
Olympijské festivaly detí a mládeže Slovenska	Slovenský olympijský výbor	deti MŠ od 5 rokov, žiaci a žiaci ZŠ, žiaci a žiačky SŠ
Vedomostná súťaž o olympizme	Slovenský olympijský výbor	žiaci a žiačky ZŠ
Školské športové súťaže v streľbe	Slovenský strelecký zväz	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Šachová liga	Slovenský šachový zväz	žiaci a žiačky ZŠ, SŠ
M-SR v pasovačke	Slovenský zápasnícky zväz	žiaci a žiačky ZŠ
Začni s bedmintonom	Slovenský zväz bedmintonu	žiaci a žiačky ZŠ
Školské súťaže žiakov a žiačok v bedmintonu	Slovenský zväz bedmintonu	žiaci a žiačky ZŠ a osemročných gymnázií
Národná cyklistická súťaž o pohár olympijského víťaza Antona Tkáča	Slovenský zväz cyklistiky	žiaci a žiačky ZŠ
Celoslovenská školská floorbalová liga	Slovenský zväz floorbalu	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Liga školských družstiev v orientačnom behu	Slovenský zväz orientačných športov	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Sokolský štvorboj a Zdatné deti	Sokol na Slovensku	žiaci a žiačky ZŠ
M-SR v športovo-brannej všestrannosti a v brannom viacboji	Zväz technických športov pre všetkých	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Stolný tenis do škôl	Slovenský stolnotenisový zväz	žiaci a žiačky ZŠ a SŠ
Športové hry telesne postihnutých žiakov – celoštátne finále	Slovenský zväz telesne postihnutých športovcov	špeciálne školy
Národné atletické a plavecké	Slovenské hnutie špeciálnych	špeciálne školy

preteky špeciálnych olympiád	olympiád	
Festivaly v minihádzanej	Slovenský zväz hádzanej	žiaci a žiačky ZŠ
Celoslovenské súťaže vo futsale	Slovenský futbal	žiaci ZŠ a SŠ
Silná ruka stredoškolákov	Slovenská asociácia pretláčania rukou	žiaci a žiačky SŠ
Leto s kajakom	Slovenský zväz rýchlostnej kanoistiky	žiaci a žiačky ZŠ
Squash pre všetky deti	Slovenská squashová asociácia	žiaci a žiačky ZŠ
Tenis do škôl	Slovenský tenisový zväz	žiaci a žiačky ZŠ

Výška dotácie na vyššie uvedené športové súťaže je zverejnená na www.minedu.sk. Podrobnejšie informácie o športových súťažiach učených pre základné a stredné školy sú zverejnené na internetových stránkach národných športových zväzov. Internetové stránky sú zverejnené na www.sportslovakia.sk.

Zoznam súťaží materských škôl, základných škôl a stredných škôl, ktorých organizátorom sú cirkevné a súkromné školy

Názov súťaže	Súťaž určená žiakom
„...a Slovo bolo u Boha...“ – recitačná súťaž	ZŠ a SŠ
Biblická olympiáda – predmetová olympiáda	ZŠ a SŠ
Biblická olympiáda z evanjelického a. v. náboženstva a náboženskej výchovy	ZŠ a SŠ
„Dielo Tvojich rúk“ – výtvarná, hudobná a literárno-dramatická súťaž	MŠ, ZŠ, ZUŠ a SOŠ s výtvarným zameraním
Prehliadka umeleckých zručností	hluchoslepé deti
Ruské slovo – prednes pôvodnej poézie a prózy, hraného slova a spevu v ruskom jazyku	ZŠ a SŠ
Slovom o tvojej láske – recitačná súťaž	cirkevné ZŠ
Športové hry	cirkevné ZŠ
Talent, umenie, kumšt	ZŠ, ZUŠ a SŠ

Celoštátne súťaže žiakov špeciálnych škôl a špeciálnych výchovných zariadení

Olympiáda tvorivosti žiakov reedukačných centier a diagnostických centier
Súťaž žiakov odborných učilíšť a reedukačných centier v stolnom tenise
Súťaž žiakov so sluchovým postihnutím v minifutbale s medzinárodnou účasťou
Súťaž žiakov ŠŠ a ZŠ vo futbale – Turnaj integrácie
Súťaž žiakov ŠŠ s medzinárodnou účasťou – Putovný pohár integrácie
Súťaž žiakov so sluchovým postihnutím v matematike a slovenskom jazyku
Súťaž žiakov so sluchovým postihnutím v prírodopise
Súťaž žiakov odborných učilíšť v prednese poézie a prózy

Súťaž žiakov špeciálnych základných škôl v prednese poézie a prózy
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore murár
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore strojár
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore cukrár
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore krajčír
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore záhradník
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore obchodná prevádzka
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore služby a domáce práce
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť v odbore maliar
Súťaž zručnosti žiakov odborných učilíšť – ošetrovateľská starostlivosť
Športové hry žiakov reedukačných centier pre mládež a diagnostických centier
Športové hry reedukačných centier pre deti a diagnostických centier – chlapci
Športové hry reedukačných centier pre mládež a diagnostických centier – chlapci
Športové hry žiakov odborných učilíšť
Športové hry základných škôl pre žiakov so zdravotným postihnutím
Športové hry stredných škôl pre žiakov so zrakovým postihnutím
Športové hry základných a stredných škôl pre žiakov s telesným postihnutím
Športové hry základných škôl pre žiakov so sluchovým postihnutím
Športové hry základných škôl pre žiakov s chybami reči
Krajské kolo hudobnej súťaže Husľový kľúčik pre žiakov špeciálnych škôl

Príloha č. 2 (program celoživotného vzdelávania)

Program celoživotného vzdelávania

Dňa 1. januára 2007 sa SR zapojila do nového vzdelávacieho programu Európskej únie s názvom Program celoživotného vzdelávania, ktorý bol schválený rozhodnutím Európskeho parlamentu a rady č. 1720/2006/ES z 15. novembra 2006, ktorým sa ustanovuje akčný program v oblasti celoživotného vzdelávania

(http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/sk/oj/2006/l_327/l_32720061124sk00450068.pdf).

Program celoživotného vzdelávania bude vo všetkých účastníckych krajinách, a teda aj v SR, implementovaný v rokoch 2007 – 2013. Je zameraný najmä na posilnenie spolupráce a mobility vo vzdelávaní a odbornej príprave. Väčšia časť aktivít (približne 80 %) je presunutá na decentralizovanú, t. j. národnú úroveň. V praxi to znamená, že podávanie, hodnotenie a výber projektov a prihlášok na granty bude prebiehať prostredníctvom Národnej kancelárie Programu celoživotného vzdelávania www.saaic.sk.

MŠ SR je hlavným koordinátorom a zohráva významnú úlohu v oblasti riadenia a implementácie komunitárneho programu do praxe. Je odborným garantom na národnej úrovni, zodpovedá za stanovovanie národných priorít a napĺňanie cieľov programu. MŠ SR ako národná autorita zároveň nominuje zástupcov a expertov do riadiacich orgánov programu na národnej úrovni, členov výborov a pracovných skupín v Európskej komisii a riadi národnú kanceláriu programu.

Národná kancelária Programu celoživotného vzdelávania je zodpovedná za samotnú implementáciu programu v praxi a zároveň úzko spolupracuje s MŠ SR.

Program je rozdelený do nasledovných sektorových podprogramov:

- Program Comenius – je prioritne určený žiakom a učiteľom od materských škôl po všetky typy stredných škôl. Pre jednotlivcov poskytuje možnosti zúčastňovať sa rôznych typov mobilít a školám a iným organizáciám zodpovedným za školské vzdelávanie umožní zapájať sa do partnerstiev a projektov.
- Program Erasmus – je určený pre oblasť formálneho vysokoškolského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy na terciárnom stupni. Okrem iných aktivít podporuje najmä mobility vysokoškolských študentov a vysokoškolských pedagógov.
- Program Leonardo da Vinci – sa zaoberá oblasťou odborného vzdelávania a prípravy. V rámci neho bude možné uskutočňovať stáže a výmeny zamerané na profesijný rozvoj, ako aj rozvíjať projektové partnerstvá v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.
- Program Grundtvig – sa venuje potrebám vzdelávania dospelých a prostredníctvom mobilít, projektov, partnerstiev a tematických sietí môže pomáhať dospelým pri zvyšovaní ich vedomostí a zručností.

Program celoživotného vzdelávania má aj tzv. centralizované časti, v ktorých za podávanie, hodnotenie, výber projektov a ich finančné zabezpečenie zodpovedá Európska komisia v Bruseli. Ide o:

- Priezozový program – je orientovaný na spoluprácu a inovácie v oblasti politiky celoživotného vzdelávania, podporu výučby jazykov, na podporu vyučovania s využitím IKT a šírenie a využívanie výsledkov akcií podporovaných v rámci celého programu.
- Program Jean Monnet – je zameraný na podporu inštitúcií a aktivít v oblasti európskej integrácie vo vysokoškolskom vzdelávaní. Podporuje aj také európske organizácie ako Európsky univerzitný inštitút, Európsky inštitút verejnej správy, College of Europe a podobne.

Program celoživotného vzdelávania vychádza z pozitívnych skúseností získaných v rámci druhej fázy komunitárnych programov Sokrates a Leonardo da Vinci a pokrýva všeobecné vzdelávanie a odborné vzdelávanie a prípravu.

Program celoživotného vzdelávania je jedným z najefektívnejších nástrojov spolupráce vo vzdelávaní v európskom kontexte. Okrem členských štátov Európskej únie sa doň zapojili aj krajiny európskeho hospodárskeho priestoru (Nórsko, Island a Lichtenštajnsko) a kandidátska krajina Turecko. Účasť na programe bude po splnení istých špecifických podmienok otvorená aj pre krajiny západného Balkánu a Švajčiarsko.

Príloha č. 3 (štrukturálne fondy)

MŠ SR a štrukturálne fondy Európskej únie v programovom období 2007-2013

Európsky sociálny fond (ďalej len „ESF“) je zameraný na rozširovanie možnosti zamestnania a zvyšovanie geografickej a profesijnej mobility pracovníkov v Spoločenstve a uľahčovanie ich adaptácie na priemyselné zmeny a zmeny vo výrobných systémoch. ESF pomáha rozvíjať zamestnanosť podporovaním zamestnateľnosti, obchodného ducha, rovnakých príležitostí a investovaním do ľudských zdrojov.

Úloha MŠ SR v procese čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie v programovom období 2007-2013

MŠ SR plní na základe uznesenia vlády SR č. 832 z 8. októbra 2006 úlohu riadiaceho orgánu (ďalej len „RO“) pre dva programové dokumenty - pre *Operačný program Vzdelávanie (ďalej len „OP Vzdelávanie“)* a *Operačný program Výskum a vývoj (ďalej len „OP Výskum a vývoj“)*.

Z hľadiska možnosti čerpania prostriedkov štrukturálnych fondov je pre oblasť vzdelávania v regionálnom školstve relevantný OP Vzdelávanie.

Funkciu RO pre OP Vzdelávanie vykonáva sekcia európskych záležitostí - *odbor pre OP Vzdelávanie a sekcia ekonomiky pre štrukturálne fondy Európskej únie - odbor pre oprávnenosť výdavkov štrukturálnych fondov Európskej únie*. RO je v programovom období 2007-2013 zodpovedný za implementáciu **národných projektov**. Ide o veľké, komplexné projekty vyplývajúce priamo z legislatívy resp. koncepcných dokumentov. Výber, schvaľovanie a implementácia národných projektov je v kompetencii MŠ SR ako RO.

Agentúra MŠ SR pre štrukturálne fondy Európskej únie (ďalej len „agentúra“)

Agentúra bola zriadená k 1. januáru 2007 ako štátna rozpočtová priamoriadená organizácia MŠ SR. Agentúra plní úlohu sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom pre OP Vzdelávanie a pre OP Výskum a vývoj. Agentúra je zodpovedná za vyhlasovanie výziev na podávanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok a následnú implementáciu dopytovo-orientovaných projektov. Dopytovo-orientované projekty sú pripravované priamo v regiónoch – projekty adresujúce potreby cieľových skupín v konkrétnom regióne. Prijímateľmi sú predovšetkým základné školy, stredné školy, vysoké školy, miestna samospráva, samosprávne kraje, regionálne partnerstvá, vzdelávacie inštitúcie, zamestnávateľia a iné oprávnené subjekty.

Aktuálne informácie ohľadne vyhlasovaných výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok je možné nájsť na www.asfeu.sk.

Charakteristika OP Vzdelávanie

OP Vzdelávanie je referenčným dokumentom, na základe ktorého bude poskytovaná podpora na rozvoj ľudských zdrojov s využitím národných zdrojov a zdrojov ESF. Definuje globálny cieľ, prioritné osi, opatrenia a rámcové aktivity, ktoré budú podporované na území cieľa Konvergencia (všetky kraje okrem Bratislavského kraja) a cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť (Bratislavský kraj) v období rokov 2007 – 2013. Z geografického hľadiska pokrýva celé územie SR.

Prioritné osi a opatrenia OP Vzdelávanie:

1. Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy

1.1 Premena tradičnej školy na modernú

1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti

1.1.1.1. 2. Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja ľudských zdrojov

2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania

2.2 Podpora ďalšieho vzdelávania v zdravotníctve

3. Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami

3.1 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít

3.2 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami

4. Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť pre Bratislavský kraj

4.1 Premena tradičnej školy na modernú pre Bratislavský kraj,

4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja vysokoškolského a ďalšieho vzdelávania

4.3 Technická pomoc pre Cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

5. Technická pomoc pre Cieľ Konvergencia

Z geografického pohľadu prvé tri prioritné osi pokrývajú celú SR okrem Bratislavského kraja. Bratislavský kraj pokrýva prioritná os č. 4.

OP Vzdelávanie je zverejnený na <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=957>.

Programový manuál k OP Vzdelávanie

Programový manuál k OP Vzdelávanie obsahuje podrobnejšie rozpracovanie OP Vzdelávanie na úroveň opatrení z hľadiska obsahu ako aj finančného plánovania. Obsahuje príklady konkrétnych aktivít, ukazovatele na úrovni opatrení, oprávnené výdavky, kategorizáciu pomoci, oprávnených prijímateľov, cieľové skupiny a finančné plány jednotlivých opatrení.

Programový manuál k OP Vzdelávanie je zverejnený na <http://www.minedu.sk/index.php?lang=sk&rootId=957>.

Otázky k výzvam na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok je potrebné adresovať na: opv@asfeu.sk.

Otázky k národným projektom je potrebné adresovať na: opvzdelavanie@minedu.sk.

Rekonštrukcie budov a modernizácia vnútorného vybavenia škôl sú predmetom financovania z prostriedkov ERDF v rámci Regionálneho operačného programu na území cieľa Konvergencia (t. j. všetky kraje SR okrem Bratislavského kraja). Riadiacim orgánom pre Regionálny operačný program je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. Ďalšie informácie nájdete na www.build.gov.sk.